

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan svojo izjemno nedeljo in praznik.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvaja vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativno stvar.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnishtvu prejeman:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5-50
na mesec	2.—	na mesec	1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Velike bitke na ruski fronti.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. julija. (Koresp. urad.)
Uradno razglasaajo:

Rusko bojišče.

V Bukovini so naše čete v uspešnih bojih zavojevale 500 vjetnikov in 4 strojne puške.

V jugo - vzhodni Galiciji, med Delatinom in Sadzavko, so razbili domobranski polki z alpskih dežel v junaški obrambi številne ruske navae.

Dalje proti severu do pokrajine pri Kolkih pri neizpremenjenem položaju nobenih posebnih dogodkov. V kolenu Stira, severno Kolkov se boreče c. in kr. čete, ki so se skozi štiri tedne držale proti na tri do štirikratno premoč narasli sovražni sili, so dobile večeraj povelje, da vzamejo svoje najsprednejše, dvojni obkolitvi izpostavljene črte nazaj. Podpirano po intervenciji nemških čet zapadno Kolkov in po požrtvovalnem zadržanju poljske legije pri Kolodiji, se je izvršilo gibanje nemoteno od sovražnika.

Pri avstro - ogrskih bojnih silah, ki se nahajajo severo - vzhodno Baranovičev, je večerajšnji dan mirno potekel. Sovražnik je utrpel pri svojih zadnjih napadih na tamkajšnje pozicije zaveznikov izredno težke izgube.

V povirju Ikve je obstreljeval sovražnik z artiljerijo eno naših poljskih bolnišnic navzile jasni označbi. Ako bi se mednarodnemu pravu nasprotujoči čin ponovil, potem bomo mi naperili svoje topove na samostan Novi Počajev, kateremu smo skoro celo leto, ko smo ga imeli zasedenega, skrbno in pletetno prizanašali.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 7. julija. (Koresp. urad.)
Wolffov urad poročaja:

Veliki gradni stan:

Vzhodno bojišče.

Proti fronti armadne skupine generala feldmaršala von Hindenburga

so Rusi nadaljevali svoja podjetja Z močnimi silami so nas napadli južno Naroškega jezera. Bili so tudi po litem boju severo - vzhodno Smorgona in na drugih krajih z lahkoto odbiti.

Armadna skupina g. m. princa Leopolda Bavar-skega.

Izvemši slaboten sovražni sunek, je vladal na zadnje dni napadeni fronti v splošnem mir.

Armadna skupina generala von Linsingena.

Proti Čartorijsku štrleči kot smo radi nadmočnega pritiska na njega strani pri Kostjuhovki in zapadno Kolkov opustili in izbrali smo si krajšo obrambno črto. Na obeh straneh Sokula so se ruski napadi z velikimi izgubami razbili. Zapadno in jugozapadno Lucka je položaj neizpremenjen.

Armadna skupina generala grofa Bothmerja.

Nobenih posebnih dogodkov, tudi ne pri nemških četah južno Dajestra.

Vrhovno armadno vodstvo.

V Galiciji in Voliniji divjajo vedno silovitejši boji. Med Dnjestrom in Prutom so dobili Rusi nova ojačenja — nevtralni listi pravijo, da razpolaga general Lešickij z armado, ki šteje nad pol milijona mož — in bitke pri Kolomeji se udeležuje na ruski strani 8 armadnih zborov. To je ogromna številna premoč, kateri se morejo zoperstavljati edinele tako sijajne čete, kakor so naša preizkušena, bojev, naporov in zmagajena krudela. Rusi se bližajo zapadno Kolomeje železnici, ki veže Stanislav in Nadvorno čez karpatski prelaz Jablonico z ogrskim Kőrösmezóm in Marmaroš - Sigetom. Med Sadzavko in Delatinom je najkritičnejša točka ruskega pritiska. Tu so se postavile ruski kolonam v bran naše alpske domobranske čete, ob katerih skalnotrdnem odporu so se razbili vsi ruski navalji. Naše poročilo označuje

ta odpor kot junaški; sama ta beseda uradnega poročila je prava visoka pesem vojaškim vrlinam polkov, katerih znaten del tvorijo tudi slovenski vojak. — Ob Stiru, na fronti generala Linsingena, so Rusi izsilili korekturo naše fronte. Med Kolki in Rafalovki se nahaja pri Čartorijsku precej široko koleno reke Stir, ki je bilo dosedaj v naših rokah. Z velikimi žrtvami pa se je Rusom posrečilo, priti zapadno Kolkov in pa tudi zapadno Rafalovke, pri Kostjuhovki, na levi breg reke. Vsled tega je bila, kakor poudarja nemško uradno poročilo, naša proti Čartorijsku ostro izbočena pozicija v nevarnosti, da jo Rusi od severa in od juga obidejo in zajamejo. Že je postajal ruski pritisk skoraj neznošen. Zato se je armadno vodstvo odločilo, ta del fronte umakniti. Poljska legija pri Kolodiji, na levem bregu Stira, blizu Rafalovke, in nemške čete, zapadno Kolkov, so požrtvovalno zapletle Ruse v silni boj in tako dale našim četam pri Čartorijsku priložnost, da se nemoteno umaknejo. Korigirana fronta poteka sedaj pač v ravni črti, od Volke Galužiške, zapadno Rafalovke, do Kopolov, zapadno Kolkov. Ali bo imela ta korektura naše fronte še nadaljne operative posledice, o tem si vojaški strokovnjaki še niso na jasnem.

RUSKO URADNO POROČILO.

4. julija, ob 3. popoldne. Med Stikom in Stohodom in dalje južno od Stohoda se nadaljuje boji z veliko ljutostjo. Vsi sovražnikovi napadi so bili brezuspešni. V pokrajini ob dolenji Lipi napadajo naše čete sovražnika, ki se srdito in trdovratno upira. Sovražnikov poskus, prekoračiti Stir pri vasi Lipa, je bil zavrnjen. Tekom noči smo dobili pri protinapadu v roke približno 1000 vovakov in 5 strojnih pušk. Na desnem bregu Dnjestra nas je sovražnik trikrat poskusil napasti iz vasi Izakov, pa je bil z našim ognjem odbit. Pri Kolomeji so vrgle naše čete sovražnika iz nekaterih njegovih pozicij. Zasedovali smo ga ter smo osvojili trg Potok Črni, pri čemer

smo vplenili 4 topove ni par sto sovražnikov. V boju, ki južno Zirina, 32 km severo - vzhodno Baranovičev, še traja, smo predrlji dve črti sovražnih naprav. Številno vjetnikov in trofej, ki smo jih zavojevali tekem celega večerajšnjega dne v tej pokrajini, znaša več kakor 72 častnikov in 2700 vovakov, 11 topov ter nekaj strojnih pušk in metalcev bomb. Tekom večerajšnjih naskokov so padli slavne smrti polkovniki Gomorov, Mihajlov in Sirtlanov. Svojim ranam je podlegel polkovnik Adijejev.

4. julija. Zapadna fronta. V boju, ki traja severozapadno Baranovičev naprej, se sovražnik ljuto upira in skuša naše sunke po možnosti ustaviti. Za vas Jekimono-viči (19 km vzhodno kolodvora Baranovič) je boj valoval sem in tja. Vas je ostala konečno v naših rokah. V mnogih odsekih je bilo streljanje artiljerije od časa do časa posebno močno. V teh bojih sta bila ranjena general Korporov in polkovnik Percov. Severozapadno kolodvora Čartorijsk v okolici vasi Volka Holužja, 19 km severozapadno kolodvora, so jurišale naše čete močno izgrajene sovražne pozicije. Pri tem smo vjeli nekaj sovražnikov. Zapadno Kolkov so osvojile naše čete prvo črto jarkov pri vasi Tuman (12 km zapadno Kolkov). Ob Stohodu na celi fronti streljanje artiljerije in infanterijski boji do brega Lipe. — Galicija. Na fronti se vršijo mestoma artiljerijski boji. Na skrajnem levem krilu se borimo proti močnim sovražnim zadnjim vojem v Karpatih.

5. julija, ob 3. popoldne. Zapadno dolenjega Stira, med Stikom in Stohodom, in dalje južno do pokrajine ob Lipi, se vrše srditi boji. Pri Volki Galužiški smo predrlji tri iz bodeče žice napravljene črte ovir, med katerimi so bile zakopane mine. Ob Stiru, zapadno Kolkov, je bil sovražnik po izredno ljutem boju poražen, pri čemer smo vjeli več kot 5000 sovražnikov, med njimi 170 častnikov. Nadalje smo vplenili 3 topove, 17 strojnih pušk, 2 reflektorja in nekaj tisoč pušk. Severno Zaturčev in pri Voli Galužiški so osvojile naše čete prvo črto sovražnih pozicij. Sovražnikov napad na Sklin, 3 kilometre zapadno Ugrinova, je bil z ognjem naše artiljerije ustavljen. Ob dolenji Lipi nas je sovražnik jako energično, toda brezuspešno napa-

del. Sovražnik, ki se je južno od točke, kjer se stekata Stir in Lipa, pri vasi Prsiml, pomaknil čez reko, je bil napaden ter vržen čez reko nazaj. Tam smo zavojevali 7 častnikov in 357 mož ter 2 strojne puške. — Galicija. Na fronti in na obronkih Karpatov artiljerijski boji. Naše levo krilo potiska sovražnika vedno bolj nazaj. Ob cesti Kolomeja - Delatin smo zavzeli vas Sadzavko. Vjeli smo približno 300 mož ter vplenili 2 strojne puške. Severno in južno Baranovičev traja boj naprej. Mestoma je prva sovražnikova črta že zavzeta.

5. julija, zvečer. V okolici Volke Galužiške je izvršil sovražnik protinapad, pa je bil odbit. Tekom sovražnih protinapadov proti vasi Kostjuhovka, 8 km vzhodno Rafalovke, je eden naših polkov vrgel sovražnika v energičnem napadu. Sovražni predvoji so bili uničeni. Vjeli smo 2 častnika in 257 vovakov. Kakor se poroča, je bil sovražnik, ko je napadel, poražen in prisiljen v beg. Tekom boja smo osvojili sovražno pozicijo zapadno črte Izakov - Zimačev ter smo vjeli nekaj sto sovražnikov. V srednjem odseku železnice Delatin - Kőrösmezó smo osvojili trg Mikuličin. V pokrajini severno, jugo - vzhodno in vzhodno Baranovičev traja boj naprej. Po najnovjših poročilih je vjela ena naših divizij 1000 vovakov in 27 častnikov.

Načrti Rusov.

Vojaški kritik »Matina«, polkovnik Civrieux, piše: Triumf Brusilove ofenzive je zavojevanje velikega dela Bukovine potom armade grofa Lešickega. V ospredje stopa vprašanje, ali bodo naši zavezniki mogli pa tudi zmagati povprečno 1200 m visoke Karpat, da znova vderejo v ogrsko ravnino. Ako se sme izreči kako mnenje na podlagi splošnega vojnege položaja, mislim, da je ta preobrat jako verjeten. General Lešicki se ima boriti s težkimi ovirami kakor tudi z velikimi težkočami novega dovažanja. Na južni strani Karpat bi bil od središča svoje armade brezuporno odrezan in izpostavljen protiofenzivi, ki bi se spirala na ogrsko železniško omrežje. Sicer pa se usoda te poletne vojne ne odloči v kotu ogromne vzhodne fronte. Pred Lvovom, med Bugom in Stikom ali še prej v trikotu Dvinsk - Vilna-Minsker se bodo bile odločilne bitke.

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.

(Dalje.)

Tedaj pa so ji prišle na misel zadnje besede mladega moža: »Za Louisino srečo gre . . . Pridite, prosim vas . . . Vstala je, odločila se je končno in krenila proti lipovemu drevoredu. Bilo je okoli pete ure. Solnce je obsevalo le še vršičke jelk in bukev v parku in Chonchetta, ki je krenila, da si okrajša pot, čez travnik, je videla svojo dolgo senco v rožnatem odsevu zahajajočega solnca. Prestrašila se je hipoma, da je sama v tem tistem kotu parka in pospešila svoje korake. Nad njeno glavo so drevesa v vetru počasi zajčala.

Kmalu je dospela v lipovi drevored. Skrajno zapuščen kraj . . . Na drugem koncu se je galerija končala v polkrogu kakor kor v cerkvi; za malimi zelenimi vrati, ki niso bila nikdar zaprta, pa se je raztezala ravan s svojimi razsežnimi goličavami,

granitnimi skalami, posejanimi sem in tja, kakor jih je pred stoletji narava razmetala, divja in popolna puščava, ki je obdajala oazo ločevniensko.

Tiho je stopala Chonchetta po z mahom poraščenih tleh drevoreda. V ozadju je zagledala obrise Jeanove postave na rožnatem obnebu. Tedaj jo je prevzela skrivnostna poezija tega sestanka. Zakaj je prav do zadnjega časa dvomila o njem? Mari ni bilo vse, kar je vedela o Jeanu, zanj samo častno, da celo občudovanja vredno? . . . In žal ji je bilo otročje jeze in zavisti, ki jo je gojila proti njemu. Čutila je potrebo, da se opraviči; hitela je Jeanu naproti polna zupanja, kakor k starejšemu bratu, ki jo nakriliuje po prostodušnosti in razumnosti.

Jean ji je prišel samo nekaj korakov nasproti. Ne da sta izpregovorila besedo, sta korakala prav do klopi koncem drevoreda. Mladi mož, katerega je ta prvi sestanek spravil v zadrego, je očitno iskal besed, da prične pogovor. Chonchetta je skušala prikriti svojo razburjenost z veselostjo, ki ji ni šla prav nič od srca.

Katera je torej tista tako važna stvar, je vprašala, da potrebuje zanj mene, gospod Jean?

Morda nasvet za poročno darilo Louisi?

— Ne, gospodična, je odgovoril Jean; gre v resnici za nekaj resnega. Samo, je pristavil pobitega obraza, sam ne vem, kako naj se stvari lotim.

Chonchetta je postala zopet resna.

— Ali morate res samo meni kaj takega zaupati? Odkrito rečeno, zdaj mi je nekoliko žal, da sem Vašo prošnjo uslišala . . . Zdi se mi, da bi bila gospa Bétourné na mestu med nama dvema.

Jean ji je živahno posegel v besedo.

— Ne, je rekel. Moram z vami samim govoriti. Dobro sem si premislil, prisežem vam, prej ko sem se odločil govoriti z vami v odsotnosti svoje tete . . . Toda to, kar imam povedati, bi jo, če bi prihajalo iz mojih ust, preveč bolelo. Končno, najbolje je, da govorim na mestu, brez uvoda. Ali ste mnenja, da je Louisi mnogo ležeče na tem, da me poroči? . . .

Pri tem nenadnem izpadu je Chonchetta stopila za korak nazaj.

— Ali ste blazni, je vzkliknila.

Jean je potegnil z roko po čelu. — Blazen? . . . morda . . . prav imate. So trenotki, ko se mi zdi, da norim . . . Toda prosim vas, poslu-

šajte me in odgovorite mi. Z mirno krvjo premislite vse, kar vam je Louisa zaupala o svojih upih, svojem nagnenju in povejte mi, da - li bi bila zelo nesrečna, če bi nepredviden dogodek, zapreka, proti kateri se ne moremo upirati, porušila najine načrte?

— Louisa? je odvrnila Chonchetta resno; poznam jo. Umrla li. Ah, gospod, je nadaljevala po kratkem molku, zelo nevaležni ste, če o tem dvomite. Kako, vsa ta nežna ljubav, ki vam jo je izkazovala, odkar tu živimo skupaj, vam ni zado-stovala, da pridete do tega spoznanja? Saj svoje ljubezni prav nič ne skrivam. Uboga, draga Louisetta! Ne skrivam je dovolj, še očitam ji to. Vi pa me prihajate še vpraševati, ali ji je kaj na vas! Ali ne razumete? In radi tega ste me poklicali v ta samotni kot v parku? . . . Nesmiselno je, gospod d' Escarpit, nesmiselno in grdo je! . . .

Zgrudila se je na klop in krčevito ihtenje ji je stresalo telo. Jean je sedel poleg nje, povsile je glavo in si jo zakril z rokami. Gori v vršičkih je pel veter svojo pesem. Hitro se je mračilo . . .

Chonchetta je prva prekinila molk. — Kakšen dogodek torej ogroža

Louisino srečo? je vprašala. Ali vas nenadno povelje sili, da takoj odpotujete? . . . Ali nimate prav zdaj prostih rok? . . . Počakajte, da bode zopet prosti. Rekla sem, da bi Louisa umrla, če jo pustite, dočim je pametna dovolj, da privoli v odlog . . .

— Ne, je odgovoril zamolklo Jean, ki je še vedno opiral svoje čelo z rokami, kakor da se ne upa povzdigniti oči . . . Ne, za to ne gre . . . Prosim vas, ne mislite, da sem tako zelo kriv, kakor se vam morda zdi . . . Ne zaničujte me, prosim vas . . . Torej . . . jaz sem tisti, ki nočem, ne morem več slišati o tem zakonu . . .

— Molčite, gospod, je povzela Chonchetta in vstala, da odide. Ne uvidim prav, ne morem si razložiti, v kakem namenu ste me sem zvalili. Toda nekaj mi pravi, da sem dovolj slišala. Zbogom! Ne iščite več mojega zupanja, prosim vas . . .

Hotela je oditi. Jean je stopil za njo in v razburjenju jo je prijel za roko.

— Mari me hočete zdaj siloma pridržati? je menila Chonchetta prezirljivo.

— Oprostite, je del Jean in jo izpustil. Ne vem, kaj delam, toda ne branite se poslušati me . . . (Dalje prihajajo.)

Ofenziva proti Hindenburgu.

Berlinska »Kreuzzeitung« poroča: Z znatno artiljerijo so pričeli Rusi sedaj ofenzivo tudi proti fronti gm. von Hindenburga. Ponoči dne 3. julija je začel na črti Naroko jezero do Višnjeva ljut obnajoči ogenj. Ruska artiljerija je n. pr. izstrelila na širini 3 km čez 5000 lahkih in 1000 težkih granat in žrtnele, na fronti ene same divizije severovzhodno Smorgona je padlo 10.000 streljav. Ko se je bližajoče se kolone pa so bile deloma že z artiljerijskim ognjem razbite. Na nekaterih točkah, severno - vzhodno Smorgona, so pričeli Rusi do žičnih ovir; tam so bili krivilje, ki razpolaga z ogromnimi zalogami municije, traja neprestano naprej. Pri Hindenburgovih četah vlada mirna samozavest.

Ruske grozovitosti proti romunskemu prebivalstvu v Bukovini.

Dunaj, 6. julija. (Kor. urad.) Iz vojnega častnikarskega stana poročajo: Odkar so Rusi prodrli v južno Bukovino, se strahovito množijo slučajni brutalne nasilnosti ruskih vojakov proti mirnemu kmečkemu prebivalstvu, ki se ne more braniti. Tako poročajo soglasno begunci romunske narodnosti, katerim se je posrečilo še pravčasno zbežati, da Rusi zlasti v romunsko prebivalstvo strahovito zatirajo. Ruska artiljerija je v nešteti slučajih jezila preko kmečkih posestev, potepala setev, raznesla skromne zaloge trave, ki so jo kmeti nabrali, da rešijo svojo živino lakote. Kmetom so bile vzete skromne zaloge koruze. Od doline reke Prut do Sučave je bilo mnogo kmečkih hiš nalašč zažganih. Iz mnogih krajev je bilo kmečko prebivalstvo nasiloma evakuirano in neznanu kam odpeljano. Živina, perutnina je bila kmetom povsodi odvzeta. Žene in otroci, ki so prosili, da se jim naj priznane, so bili zlostavljani. Ubogim beguncem je bila vzeta obleka in denar, mnoge ženske in dekleta so Rusi posilili. Neko vdovo so posilili ruski vojaki v navzočnosti njene matere in njenih otrok. Kozarki so več deklet nalašč obstrleli, druge težko ranili. Pred Kimpolungom in na cesti pri Gurahamori so Čerkesi postrelili več žen in otrok romunskih kmetov ter ubili tudi več kmetov.

15.000 ruskih častnikov padlo.

»Kölnische Zeitung« poroča: »Tribune de Genève« sodi, da je padlo v dosedanji ruski ofenzivi že 15.000 ruskih častnikov.

Ruska ofenziva.

(Iz razgovora z visokim častnikom.)

Vojni poročevalec »Neue Freie Presse« poroča svojemu listu o razgovoru z visokim našim častnikom, ki se je udeležil bojev proti ruski ofenzivi. Visoki častnik pravi:

Ze februarja smo dognali, da kopičijo Rusi ob Stiru proti naši fronti svojo artiljerijo. Priprave so postale vedno očitnejše in tudi pri nas se je razvilo najživahnejše delovanje. Prišla je velika noč in zdelo se je, kakor da bi Rusi sploh ne hoteli obnoviti bojev. Toda mi se nismo dali premotiti. Ojačevali smo svoja jarka in gradili močne barijere. Naše čete so smatrale, da naših pozicij sploh ni moglo osvojiti. Ravnotraj se je tudi izrazil visok nemški saperski častnik, ki je vodil nemška obrambna in utrdilna dela na francoski fronti in ki si je prišel ogledat našo tehniko. Največji del naše fronte je pa tudi železnotrdno vzdrazil vse napore junijske ofenzive. Razbiti in od Rusov nazaj potisnjeni so bili le razmeroma majhni deli fronte. Na to smo bili pripravljani, saj smo vedeli, da se nam je braniti proti nadmočni ofenzivi.

Ko se je pričel začetkom junija ogenj ruske artiljerije, sta bila ljutost ruskih topov in njih učinek od odseka do odseka različna, pa tudi zadržanje naših čet. Pred mojim odsekom n. pr. so se ruske granate potapljele v blatu in komaj vsaka deseta je eksplodirala. Že tretji dan se je pokazalo, da postajajo ruski topovi japonskega izdelka slabši. Mi smo imeli le malo izgub in ruska infanterija našega odseka sploh ni napadla. Pozneje smo bili odpoklicani, da sprejmemo in podpremo umikajoče se čete nekoga drugega odseka. Poslal sem izvidno patroljo na posestvo. Obkolili so jo Čerkezi. 3 možje so dvignili roke, trije pa se niso marali vdajati, temveč so metali na Russe ročne granate. Končno je bila patrolja premagana. Čerkezi so čudno postopali. One tri, ki so takoj dvignili roke, so bili, druge tri pa, ki so se bili branili, so odpeljali seboj v vjetništvo.

Najslabše se je godilo posadkam onih odsekov, ki so sestojali iz mladih, boja še ne vajenih čet. Rusi so jih ponoči obklopili z malimi granatami in njihova pehota jih je nenadno napadla. Še ne vajene mlade čete so se dale zapeljati ter so postreljale skoro vso svojo municijo. Ko se je potem drugi dan začel veliki ruski napad, se jim nova municija ni mogla dostaviti. Ruska artiljerija je razbijala naše järke in v dvigajoče se oblake dima in prahu se je brezobzirno zagnala ruska pehota. Naša posadka se je nahajala še v svojih kritjih, ko so stali ruski infanteristi, oboroženi z ročnimi granatami, že pri izhodu. Le en del posadke se je mogel še umakniti. Te preostanke sem sprejel med svoje stare čete, s katerimi sem se uspešno ustavljal nadaljnemu ruskem prodiranju. Drugod je bilo zopet Rusom v prilog izredno vroče vreme zadnjih dni pred ofenzivo. Gotove modrvinate točke so bile namreč od nas že z ozirom na njih terenski značaj slabše zasedene. Vroče sonce pa je blato posušilo in Rusi so mogli prodirati. Vse te uspehe pa so poplačali sovražniki z ogromnimi žrtvami. Na mnogih krajih je bil ruski uspeh povsem lokalni, ker so sosedne čete z naravnost heroično energijo preprečile predretje naše fronte.

O našem umikanju v Bukovini ve, m da so pri tem tekli taki potoki ruske krvi, kakor menda še nikoli. Naši zadnji voji so krbili naše umikanje z neprestano hrabrostjo dan in noč. Svoje prodiranje v gore so Rusi drago plačali in kmalu bodo zopet zapeli pesem o »prokletih Karpatih«, kakor leta 1915.

V Bukovini so imeli Rusi izborni artiljerijo, tudi zračne torpede, posebno učinkujočo vrsto metalcev min. Moštvo pri metalnih torpedovih je rusko, častniki so Francozi. Francozi rade tudi letalsko službo. Novi, skoro brez vsakega šuma plavajoči aparati so francoski izdelki.

Na kolodvoru v Galiciji.

V Galiciji, meseca junija.

Kolodolgo že vidim? Čakam? Od polodne, dva dni že? Sam ne vem. Zdi se mi, kakor da sem prazen zavoj, ki so ga vrgli tja ob tir. Lokomotiva za lokomotivo prihaja, vsaka vleče neskončno vrsto vozov za seboj, napolnjenih z ranjenci in begunci. Mrzel veter brije, deževalo bo. Mlado židovsko dekle išče svoje starše. Kje si jih izgubila? Pred desetimi dnevi v Horodenki. Od vlaka do vlaka hodi, gleda, išče. Včeraj jutraj je bila čaša čaja — dosti, da bi le našla očeta in mater.

V čakalnici. Smrad petrolejk, izmučena človeška trupla, raztresene vreče, zaboji, rute, čepice, kovčegi, kaftani; smrcanje, vzdihovanje, vzdehanje. Dragonec z zavezano glavo čita z velikim zaupanjem kos poljskega časopisa od prejšnjega meseca, mati doji otroka, dva kmeta v visokih škornjih čepita v kotu in igrata karte, v ruski plašč zavija vojak smrčji in v spanju proklinja. Železničarji odpirajo vrata in tiče vedno nove postave v prenapolnjeno sobo. Otrok zloče, zbudi deset drugih, sliki se tolaženje, mrmranje v desetih jeziki.

Zunaj se sprehaja postajenačelnik. Sestre, vojaki, zdravniki tekajo sem in tja, pripravljajo obveze, desinfekcijska sredstva: naznanjen je transport ranjencev. Noč je hladna; počasi in tiho se priplazi vlak v postajo.

Dve lokomotivi, 37 voz s 400 ranjenci. Bradati obrazi, v umazanih plaščih, z zvezanimi glavami, rokami, nogami. Polagoma izstopajo, počasi in vendar v vojaškem redu krevljava na peron. Beli plašči zdravnikov so v malo minutah krvavi. Razbite roke, črno zalite dlani, rdeče rane, odrte glave — kdo bi štel? Zrak diši kakor v pravi bolnišnici.

Gotovo. Ranjenci so prevezani, pospravljeni nazaj v vozove. Lokomotiva zažvižga, vlak se premakne. Stoj! Ustavite! Kolesa zopet zahrešče, vozovi se ustavijo. Kaj se je zgodilo. Nič. V vagonu se je eden izmed ranjencev onesvestil. Sanitejci ga spravijo iz voza, nalože na nosilnico, nesejo v kolodvorsko jedilnico. Mlad črnovojniški desetinik s strelom v trebuhu leži v agoniji. Zavij v zloto platno leži na mizi v obednici, tresoče roke tipajo neprestano po licu, po bradi. Zdravnik se skloni nad njega, pogleda mu v oči, zmaje z glavo, odide. Skozi okno zablišči za trenotek rdečča oklo lokomotive in drdno zapuščena vlak z ranjenci postaja ter hiti tja dol proti Ogrski. Na mizi v obednici pa umira mladi desetinik. Ne zaveda se več, zamračene poteze zaraščene obraza se mu jasne, ustnice se mu

krožijo skoro v nasmeih, kakor srečnemu spečemu otroku. Truden popotnik se podaja k počitku. Sanitejca ga opozujeta, eden mu potipa žilo, drugi posluša, ali srce še bije. Polagoma, tiho, lahno ga zaziblje smrt v večne sanje ...

Zunaj šum, ropot. Zopet begunski vlak 35 vagonov, napolnjenih s samimi dekleti. Stari so ostali doma; kaj naj se jim zgodi? Dekleta naj se odpeljejo, da se jim ne pripeti nič zalega. Spravili so jih v vagoni. Na vsakem kolodvoru je vlak naraščal, se polnil in se daljšal. Sem dni se že vozijo dekleta, kdaj vé kam. S tragično koketerijo so si ozaljšala svoje zaduhle vagon, na stenah vise ostanki preprog, na zabojih stoje razbita zrcala, z drogov veselo plapolajo pisane nogavice. Na potu se srečajo z vlakom ranjencev. Kakor prikazen se zdi ubogim, trpečim, utrujenim vojakom ta vlak, poln cvetoče mladosti. Glej, tovariši, dekleta, sama dekleta! In manejo si oči, gledajo ta sen — morda je to halucinacija.

Proti jutru sem jo zopet srečal. Trikrat sva se že videla v Galiciji. Njena žalna obleka je že obnošena, obraz je še bolj upadel, oči še bolj rdeče. Zakrita z gostim pajčolanom sedi zunaj v hladu in vetru na malem kovčegu, strmi pred sé in moli. Plakati ne more več. Za njo se je vojna končala že lani sredi avgusta. Od

takrat potuje po Galiciji in išče grob svojega moža. Nedolgo pred vojno se je poročila s poljskim inženirjem, ki so ga kot rezervnega poročnika pokopali pri Tarnopolu. Morda ne verjame, morda se noče vdajati usodi? Dobila je dovoljenje, da sme prepeleti truplo svojega ljubljena domov. Toda kako? Saj gore pri Tarnopolu še strašni ognji ruskega taborišča. Vsaka druga bi bila že obupala, odšla bi bila domov, počakala bi. Ne tako ona. Vedno blodi v krajih, kjer misli, da bo našla polk svojega moža. Vsakega ranjenca pogleda in takoj spozna na čepici, na suknji odznake »svojega« polka. Vsakega, ki je od »njene« polka, pokliče na stran in z drhtečim glasom vprašuje: Ali poznate mojega moža? Rezervnega poročnika dr. V. M., od tretje stotnije? Kdo bi še pomnil, kaj se je go-dilo avgusta? Eden ga je videl, drugi je čul o njem, tretji pripoveduje, da je bil ranjen, četrti vé, da so ga pokopali. Kje? Zima je posula grob s snegom, spomlad je zemljo zrahljala, grob se je vdrl, križ se je zlomil v viharju ... kako naj mrtvec da znamenje o sebi? Vdova pritiska robc na usta, da bi lažje zakašljala. Kako dolgo bo še iskala grob, kupček zemlje, neopaženo vdrtno tam na galiških poljanah? ...

Nikolaj Lázár
v »Pester Lloyd«.

Živahni boji ob reki Sommei.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. julija. (Koresp. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki grad stan:

Zapadno bojišče.

Živahni, tudi ponoči trajajoči, za nas ne neugodni boji na obeh straneh Somme. Žarišča je tvorila pokrajina južno Contalmaisona, Aisne in Estreesa. Vzhodno Moze so se izjavili v široki fronti pričeti močni francoski napadi proti našim pozicijam na višinskem grebenu Froide Terre, kakor tudi v ozobno južno-zapadno trdnjave Vaux, z občutnimi izgubami za sovražnika. Na ostali fronti mnoge praške med patroljami.

Južno - zapadno Valenciennesa smo vplenili eno francosko letalo. — Pri Peronnu in južno - zapadno Vouziersa so bila sovražna letala v zračnem boju prisiljena, spustiti se na tla. Rezultat zračnih bojev v juniju.

Nemške izgube: V zračnem boju dve letali, sestreljeno z zemlje eno letalo, pogrešajo še štiri letala, vsega skupaj sedem letal.

Francoske in angleške izgube. V zračnem boju 23 letal, sestreljenih v zračnem 10 letal, potom neprostovoljnega pristajanja v naših črtah 3 letala, s pristajanjem v svrhu, da izkrca vohune, eno letalo, skupno 37 letal, od katerih jih je v naši posesti 22.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

6. julija ob 3. popoldne. Severno Somme je bilo tekom noči več lokalnih podjetij. Nemški protinapad je zavzel del gozdiča eno kilometer severno Hema. Francozi so se polastili drugega gozdiča na severovzhodnem robu te vasi. Južno Somme je bila noč na večjem delu fronte mirna. Nemški protinapad na Belloy je bil lahko odbit. Francozi so zaplenili 76 topov in več sto strojnih pušk. — Na obeh bregih Mase nikakih infanterijskih podjetij. Nemci so obstrlevali drugo francosko linijo v okolišju Chattancourt. V odsekih Fleuryja in gozda Fumina so bili precej hudi artiljerijski boji. Nemci so sistematično merili na katedralo Verdun, ki so jo to noč poskušali zadeti s težkimi topovi. Dalekonosen francoski top je razpršil sovražne proviantne dovoze v okolišju Hendicourt, severovzhodno Saint Mihiela. V Alzaciji je vdrl francoski oddelek v nemški strelski jarek blizu Burnhaupta in našel v njem polno mrličev.

Ob 11. ponoči. Sovražnik je včeraj poskusil na obeh straneh Somme prodirati proti skrajnima kriloma francoskega odseka. Severno Somme je bila vrsta nemških protinapadov naperjenih tekom dneva proti našim novim linijam severno vasi Hem, zaporedoma odbita po našem ognju, ne da bi bil sovražnik dosegel najmanjši uspeh. Napravili smo nekaj vjetnikov. Južno Somme so bili ustavljeni protinapadi, naperjeni od Berny - en - Santerre proti našim pozicijam med Estréesom

in Belloyem in niso mogli naprej. Nemci so imeli v tem oblišču velike izgube. Dve stotnji sta bili v zvezenem jarku severozapadno Bernyja vzleteli med našimi puškami in popolnoma uničeni. — Na levem bregu Mase se nadaljuje bojevanje v odseku Chattancourt. Na desnem bregu je sovražnik živahno obstrleval gozdič Funim, baterijo Damloup in La Lauffée. Severno Lamorvillea je naš artiljerijski ogenj pognal v zrak nemško skladišče strelskih priprav. — Letalci v noči na 6. julija je naš artiljerijski ogledovalnih brodivovjrglo mnogo bomb na železniško progno Haw - Nesle. Na kolodvorih Ham in Voyennes so nastali požari. Proga je bila na več krajih poškodovana.

Belgijsko uradno poročilo.

Artiljerijsko delovanje je bilo malo živahno. V okolici Steenstraete je naš neprestani uničevalni ogenj provzročil artiljerijski boj, ki se je za nas ugodno končal.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

6. julija. Pri Tiepvalu smo prišli nekoliko naprej in smo napravili nekaj vjetnikov. Južno kanala La Bassée smo pod zaščito plinovih dimov napravili uspešne napade na sovražno fronto; na enem mestu smo napravili 40 vjetnikov ter zaplenili en možnar za strelske järke in eno strojno puško. Napravili smo dalje uspešen napad na sovražne strelske järke zapadno Hulluche, razdrli vzdane strojne puške, ubili več Nemcev in jih nekaj vjeli.

Težave angleške ofenzive.

Londonski časopisi soglašajo v sodbi, da je boj na angleško - nemški fronti jako kompliciran. Ena glavnih težav je ta, da so nemške strojne puške navadno tako dobro skrite, da jih sploh ni izslediti. Treba jih je bilo vzeti z jurišem in so Angleži pri tem imeli velikanske izgube. Vzlic dolgemu obstreljevanju tudi niso uničene žične ograje in je vsled tega prodiranje silno počasno in težavno. Poročevalec »Times« poudarja, da se mnogo nemških polkov, ki so jih Angleži smatrali za uničene ali razpršene, kar naenkrat pojavi na drugih mestih. Vsi poročevalci priznavajo, da je boj provzročil strašno opustošenje. V Metzetu so popolnoma razbita vsa poslopja in se komaj pozna, da so tod prebivali ljudje.

Ogromne angleške izgube.

London, 6. julija. (Koresp. urad.) Reuter poroča z angleške fronte na Francoskem: Angleži so imeli pri napadu dne 1. julija jako težke izgube. Od nekega polka je ostalo neranjenih le 1 častnik in 6 mož.

Ljut boj južnozapadno Peronna.

Vojni poročevalec »Pester Lloyd« poroča iz velikega glavnega stanca: Najlutejše besni boj za našo pozicijo južnozapadno Peronna na levem bregu Somme, kjer so Francozi od Flancourta pričeli napad na Barleux, ki pa je bil z našim učinkovitim zapornim ognjem v kalu zadušena. I. brez važnosti poročilo »Times« 1. t. m., kjer pravi, da ne

more biti več govora o kakem resnem podjetju in da so osvobodje ozemlja izključene. Vsa angleška fronta je nepretrgano močvirje. V strelskih jarkih stoji voda na največ mestih čevljev visoko. Angleški napadi, vršči se deloma v varstvu plinovitih oblakov, ne morejo imeti ob takih razmerah drugega cilja nego da sovražnika vznemirjajo.

Eden glavnih ciljev Francozov.

Berlinska »Tägliche Rundschau« poroča: »Times« javlja, da je zavzel Peronna eden glavnih ciljev Francozov pri sedanjih bojih. Ker so zavzeli Flancourt, so od Peronne samo še pet kilometrov. Vsled izgube Flancourta je položaj za Nemce težak, ker imajo samo tri dovozne ceste z juga in so te ceste zdaj izpostavljene francoskemu artiljerijskemu ognju. Vse je odvisno od izida bojev pri Assevillersu in Estrée-u.

Opomini za potrpljenje.

»Daily Chronicle« piše: Angleži imajo sedaj dosti opravila z obrambo svojih novih pozicij in nekaterih točk starih pozicij, vendar pa še napredujejo. »Times« izvaja: Ne smemo pričakovati, da bo rastla lista zavzetih vasi vsak dan. Uspehi, kakoršne smo dosegli pri jurišu začetkom ofenzive, so sedaj neverjetni. Nam je sedaj manj za pridobivanje ozemlja kakor za to, da znižamo število sovražnikov. Moramo se učiti, da počakamo nadaljne dele vojne z mirno potrpežljivostjo in zaupanjem, kakor so to Francozi pokazali pri Verdunu. Naše nove formacije so srečno prestale ognjeno preizkušnjo. Francozi nadaljujejo svoj znatni pohod, ker se nahajajo v srečnem položaju, da sovražnik ni pričakoval njihovih napadov. List zaključuje: Skupno delovanje alirancev sega daleč čez zapadno fronto. Na vseh frontah postaja vojna ljutejša, cena pohoda višja, izgube težje, ali reči moramo vendar, da se zvezda alirancev povsodi počasi dviga kvišku.

Gospodarski glavni napad.

Rotterdam, 7. julija. Newyorška »Times« javlja: Istočasno z vojaško ofenzivo, je četverozveza začela tudi z gospodarskim napadom. Angleška je postprala blokado in začel se je gospodarski pritisk na centralni državi in njima sosedne nevtalce. Zlasti glede preskrbe živil za centralni državi je nastal nov štadij. Ves izvoz živil iz nevtalnih, Nemčiji sosednih držav se naj ustavi; Angleška je nevtalcem ponudila odškodnino.

Lloyd George — vojni minister.

London, 7. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglašja, da je lord Derby imenovan za podtajnika za vojno, Lloyd George za vojnega ministra in sir Edvard Grey za peera.

Boji na morju.

Vojna na morju.

London, 7. julija. (Koresp. urad.) Lloyds - agentura javlja: Angleški noboroženi parnik »Gannet« (1127 ton) je bil potopljen.

Stavanger, 7. julija. (Kor. urad.) Norveški parnik »Prunella« je bil dne 3. julija popoldne blizu Lindesnaesa, eno pomorsko miljo od norveškega obrežja napaden in obstrleval od podmorskega čolna. Parnik se ni ustavil, ker se je nahajal znotraj teritorialne meje. Norveški protopredke so lovile podmorski čoln, ki je šel pod vodo in pobegnil proti zapadu. Sod se, da je bil to angleški podmorski čoln.

Stockholm, 7. julija. Švedska Dagbladot čuje, da je bil švedski, v Ameriko vozeči parnik »Stockholm« proti vsemu pričakovanju od angleških oblasti po preiskavi v Kirkvalv prisiljen, oditi v Liverpool in izkrcati en del svojega tovora. »Sozialdemokrat« poroča, da je šlo za 750 ton sladkorja in 350 ton usnja.

Poostrena blokada.

V angleški poslanski zbornici je vprašal poslanec Hunt, če sodijo angleška sodišča glede zaplenjenih sovražnih ladij, ne da bi smelo ministstvo zunanjih del ali kaka druga oblast kaj ugovarjati, oziroma če so se taki ugovori že zgodili. Lord Robert Cecil je odgovoril: V sedanjih razmerah je preiskovanje ladij na morju težko izvršiti. Zato je treba, da se spravijo v angleške pristane vse ladje, ki so namenjene v pristane dežel, meje ob Nemčijo. Preiskava ladij se potem zgodi v angleških pristaniščih in potem se v Londonu odloči, ali se dotična ladja postavi pred sodišče. Vseh ladij pa ne gre postavljati pred sodišče, ker bi to ne bilo vedno pravično, ne pa.

Pristopajte kot člani k „Rdečemu križu“!

Vojna z Italijo.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. julija. (Koresp. urad.)
Uradno razglasa:

Italijansko bojišče.

V doberdopskem odseku je delovanje artiljerije zopet oživelo. — Vzhodno Selc je prišlo tudi do infanterijskih bojev, ki so se končali s tem, da so naše čete svoje pozicije popolnoma obdržale.

Južno Suganske doline so jako močne italijanske sile napadle našo fronto med Cima Dieci in Monte Zebio. Sovražnik je bil povsodi odbit, mestoma v boju moza proti mozu.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

4. julija. Podrobna poročila potrjujejo ljutost bojev dne 2. julija na severnem pobočju Pasubija. Po triurnem artiljerijskem obstreljevanju je pričel sovražnik napad z ogromnimi silami. Naša hrabra infanterija je izvršila s podporo topovskega ognja več protinapadov z lajnetom in je provzročila sovražniku jako težke izgube. Včeraj na vsej fronti med Adžo in Brento intenzivni artiljerijski dvoboj in deloma artiljerijske akcije. V Posinski dolini smo zasedli hrib Calgari popolnoma in smo vzeli tam sovražniku 132 vjetnikov poleg bogatega plena na orožju in municiji. Na visoki planoti Asiaga so se vstali izpostavljeni detašmaji na severnem robu doline Assa in so odbili sovražne protinapade. V dolini Kampcili (Maso Brenta) smo pregnali sovražne oddelke, ki so se bili med skalami Prime Lunette močno vkopali in smo vjeli 105 mož in vplenili eno strojno puško. V gorenji dolini Boite in Buta intenzivno artiljerijsko delovanje. Na kraški planoti znova ljut boj v odseku pri Trziču. Naše čete so osvojile nadaljne jarke in vjeli 381 mož, med njimi enega bataljonskega poveljnika in 3 oficirje. Neko avstrijsko letalo je bilo včeraj z našim topovskim ognjem na visoki planoti Asiaga zbito na tla; letalci so vjeli.

Nova italijanska armada?

Curij, 6. julija. »Corriere della sera« poroča: General Cadorna je postavil med avstrijsko ofenzivo za italijanskimi črtami na beneški planoti novo armado, ki šteje 500.000 mož in 20.000 oficirjev, ki so nabrani iz vseh delov fronte.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Italijansko časopisje posveča dolge nekrologe 49letnemu general-

majorju Giordani, ki je padel 24 ur po svojem povišanju na bojišču. Giordani je sedmi general, ki je umrl na bojišču. — Italijanska cenzura črta iz avstrijskih in nemških vojnih poročil vse ugodne detaje in podatke o vjetnikih, v Pariz pa pošiljajo Italijani poročila o velikih zmagah italijanskega orožja. — Zakladni minister Carcano je odpotoval v Pariz na gospodarsko konferenco.

Okoli 60 poslancev, Giolittijevih pristašev, je imelo zborovanje, na katerem se je sklenilo, da bodo podpirali ministra Orlando, da se prepreči povratek Salandrovega ministrstva.

Italijanski senat.

Vojni stroški.

V seji senata dne 5. julija je povedal Ferraris, da sedaj presega mesecni vojni stroški 800 milijonov lir. Meseca decembra dosežejo javni vojni dolgovi 16 milijard. Došel je trenutek za organično preskušnjo razmerja med državnimi izdatki in dohodki.

Zakladni minister Carcano je izjavil, da so bili dohodki v juniju zaokoli 29 milijonov višji kakor se je prej sodilo. Vojni izdatki dosegajo sedaj v resnici na mesec 800 milijonov in morda v kratkem prekoračijo milijardo. Potom zakladnic je bilo vplačanih po zadnjem notranjem vojnem posojilu 532 milijonov.

Italijani pomorski narod.

Ministrski predsednik Boselli je glede uredbe trgovske mornarice rekel, da vlada stori vse v tem pogledu. Italijani so pomorski narod in bodo ali velik narod na morju, ali pa sploh nikdar ne postanejo velik narod.

Boselli je nadalje obljubil izpolnitev ali vsaj upoštevanje vseh naštetov. Vlada ne ukrene nikakih odredb za čas po vojni brez sodelovanja parlamenta in šele potem pridejo do veljave na pariški konferenci podani nasveti. Vlada čuti potrebo, da ostane z ljudstvom v tesnem stiku, kajti da se vojna izvede do zmagane mora vlada z ljudstvom živeti in delovati. Vlada priporoča Paleranaov dnevni red.

Dnevni red.

Senat je sprejel ta - le dnevni red: Senat odobrava izjavo vlade in preide na dnevni red. — Načrt zakona za budgetni provizorij do konca decembra se sprejme brez razprave. Senat se nato odgodi.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. julija. (Koresp. urad.)
Uradno se razglasa:

Jugovzhodno bojišče.

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 7. julija. (Koresp. urad.)

Wolfow urad poroča:
Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Podaljšanje epirske fronte.

»Vossische Zeitung« poroča preko Zeneve: Atenski »Embros« javlja, da je četverozveza svojo epirsko fronto zapadno Korice podaljšala, tako da je Grška od sosednjih držav popolnoma odrezana.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 7. julija. (Koresp. urad.)
Sobranje je po poročilih finančnega ministra odobrilo predloženi proračun v prvem branju.

Nemiri v Epiru.

Iz Aten poročajo: V Prevezi so se vršili vojaški ekscesi. Grški vojniki so s klici »Živel kralj!« vdrli v trgovine ter jih oropali. Prišlo je do bojev. Na obeh straneh je bilo nekaj oseb ranjenih. Govori se, da je nemire povzročil grški poveljnik Pangali. Kaj je povzročilo ekscese, še ni znano. Morda je vojake razburila govoriča, da namerava ententa zasedati Epir. Francoski poslanik Guillenin je prispel v Volo, kjer ostane 10 dni.

Grozovitosti Francozov in Angležev v Makedoniji.

Sofija, 7. julija. (Kor. ur.) Z megalnega vira došla poročila o po-

Veljava ogrskega državnega zbora.

V zadnji seji ogrskega drž. zbora je nastopil grof Andrassy z govorom, ki je vzbudil občno zanimanje, zlasti še vsled povoljnega odgovora, ki ga je dal ministrski predsednik. Sploh se zdi, kakor da sta bila grof Tisza in grof Andrassy v naprej domenjena. Andrassy se je postavil na stališče, da o vojni in o miru ne sme odločevati samo vlada, nego da ima tudi opozicijska pravico, dobiti vpogled v vse, kar se godi, zlasti da hoče vedeti, kaksi so cilji vojne in kake mirovne pogoje misli vlada staviti. — Ogrski drž. zbor zboruje tudi med vojno in ni vojna nič vtesnila njegove veljave o notranjepolitičnih stvarih. — Naravno je tudi, da ima ogrski ministrski predsednik velik vpliv na državno politiko in ž njim tudi drž. zbor. Zdaj pa vidimo, da hoče tudi manjšina ogrskega drž. zbora imeti besedo in glas pri odločitvah o državni politiki avstro - ogrski. Če bi med vlado in njeno večino ter med opozicijo ne bilo soglasja glede drž. politike, naj bi se to soglasje doseglo po želji opozicije s tem, da bi opozicija smela svoje nazore razložiti cesarju v posebni avdienci. Ministrski predsednik grof Tisza je tej zahtevi opozicije brez zadržak pritril; postavil se je na stališče, da vlada ne sme sama odločevati, nego da mora tudi v zunanji politiki dati parlamentu in tudi njega manjšini možnost in prilagoditi, da vpliva na njene sklepe. S tem je veljava ogrskega drž. zbora in cele Ogrske močno povzdignila.

Dogovor grofa Andrassyja in grofa Tisze glede ustanovitve nekatere opozicijske parlamentarne kontrolne komisije, je naletel pri skupini grofa Karolyja na odpor. Veliko senzacijsko vzbuja opozorjenje Karolyjeve skupine, da je ona pred vojno zastopala posebno smer v zunanji politiki monarhije, namreč zblizanja s Francijo in z Rusijo, a ta ideja že tedaj ni našla odmeva na Ogrskem in je veljala za privatno stvar male skupine, zdaj pa je že celo ne smatra nihče za resno. Nasprotje zaradi kontrolne komisije je pa ostro. Grof Karoly je izjavil, da raje odloži načelstvo neodvisne stranke, predno pritrudi, da postane grof Apponyi član te komisije.

Razne politične vesti.

— **Mir?** Kolonija, 7. julija. Pri razgovoru z več nizozemskimi poslanci in nekaterimi nizozemskimi diplomati, so ti rekli: Splošno mnenje nizozemskih diplomatičnih krogov je, da so sedanji napori Francozov pri Verdunu, in napori Angležev zadnji veliki poskusi, provzročiti odločitev in se bo koncem te ofenzive začelo mirovno posredovanje. Nizozemci mislijo, da se bodo mirovna pogajanja vršila v Haagu.

— **Rusko - japonski mirovni dogovor.** Petrograd, 6. julija. (Koresp. urad.) Tu sta podpisala političen dogovor med Rusijo in Japonsko Sazonov in japonski poslanik Motono v svrhu vzdržanja miru v vzhodni Aziji. Prva točka določa vzajemno obveznost, da se ne sklene nikak političen dogovor in ne prevzame nikake obveznosti, ki bi bila naperjena proti drugemu, dogovor sklepajočemu delu. Druga točka določa, da ob ogroženju ozemlja ali posebnih interesov enega, dogovor sklepajočega dela v vzhodni Aziji, katere je drugi pripoznal, se bosta Rusija in Japonska sporazumeli glede potrebnih uredb za podporo in pomoč, da se te pravice in interesi varujejo in branijo.

Vesti iz primorskih dežel.

Goriškega gasilca Edvarda Šavlija je zadel šrapnel, kakor smo na kratko poročali; šrapnel ga je zadel v prsi ter mu provzročil take poškodbe, da je kmalu nato umrl. Zgodilo se je to, ko je Šavli požrtvovalno vršil gasilno službo v Pokopalski ulici. Trinajst mesecev je deloval kot gasilec ob sedanjih tako nevarnih razmerah v goriškem mestu in je dobil tudi odlikovanje.

Zvoniki cerkva v Gorici stoje še vsi. Toliko granat je že padlo v mesto, pa doslej še nijeden zvonik ni bil zadet tako, da bi se bil porušil. Zadet pa je bil zvonik na evangelijski cerkvi, ali tudi ta se še ni zrušil, pričakuje pa se, da se ne bo več dolgo vzdržal.

Bojnišnica usmiljenih bratov v Gorici je v notranjščini popolnoma sesuta. Sob ni več. Ako bi se sodilo po zunanjem licu poslopja, bi se mislilo, da ni prevelikih poškodb v notranjščini. Tako se sodi tudi glede marsikakega drugega poslopja, ali treba je pogledati notri, pa obide človeka groza.

V Podmelcu sta bila slovesno odlikovana občinski upravitelj obširne toliminske občine gosp. Henrik pl. Ziernfeld in njegova hčerka, in sicer z zlatim zaslužnim križcem. Zaslužna križca jima je pripel na prsi po primernem nagovoru najvišji veljujoči general. Tolminski občinski urad se nahaja v Podmelcu.

Kako je v Trziču. Švicarski poročevalec Wagner je bil koncem maja na italijanski fronti ob Soči. O tem poroča v »Journal de Geneve« med drugim glede Trziča, »kamor se je pripeljal v avtomobilu: Predno se Soča zgrne v morje, se oddalji od gora in teče skozi ravan. S svojih višin obvladujejo Avstrijci to ravan. Je prav smrtnonevarna. Zato so poiskusili maskirati cesto, kolikor se je pač dalo. Pa očitno ni veliko pomagalo. Iz jarkov tam na oni strani cesto poletajo krogle in zahtevajo svoje žrtve. Šofer uravna zato avtomobil na največjo brzino. V viharini vožnji pridrvimo v neko mesto. Čisto belo je, njegove hiše so nove in njegove ceste široke, kar nič tako, kakor si drugače vajen v italijanskih mestih. To je Trzič. Mesto je evakuirano, ceste so prazne. Trgovine so zaprte, hiše razstreljene. Kamor pogledaš, vidiš luknje v zidovih. Na cestnem voglu še visi poštni nabiralnik z avstrijskim dvoglavim orlom. Orožnik nas ustavi. Prepovedano je hoditi po cestah. Ali jih vidite? Pod tem gričem, pod onimi drevesi stoje avstrijske baterije. Le - te ne trpe nobenega življenja v mestu. Ozremo se proti tej groznji, plahi in potrti. Molk v zapuščnem mestu je le še grozljivejši in težji. Iti se sme samo preko vrtov, ali pa tesno stisnjeni ob hišah, da bi ne opazil sovražnik. Gremo torej preko vrtov. Polni so rož. Omamljiv vonj napolnjuje solnčni dan. Toda gori na gričih so avstrijske baterije. Sprejme nas strelski jarek. Dolgo gremo, potem pridemo k morju. Ob obali leže velike, slovite ladjedelnice. Dimniki kipe visoko v nebo. Mornarični vojaki v vojnosivih uniformah strajajo tu. Zrak je čudno težak in strupen. Zareče leži solnce na zidovih. Hitro opaziš, da leži tu vsepovsod na stotine mrtvih trupel, le za silo pokopanih. Tuleč in žvižgajoč leté izstrelki preko naših glav. Prihajajo od zapada in vzhoda. Zamolklo in težko bobni grmenje topov, sedaj bližje, sedaj dalje. A so tudi trenotki, ko je vse tiho. Potem slišiš večno kipeje morja.

Med vjetniki v Rusiji so izkazani: Fran Kenda iz toliminskega glavarstva, lovskega bataljona 8, kraj ni naveden. V kraju Kanhka se nahajata Fran Kralj iz Trsta in Josip Rojic iz goriške okolice, oba 87. pešpolka.

V ruskem vjetništvu je umrl visokošolec Josip Koruza iz Gabrij v Vipavski dolini. Na bojišču je bil do bil rano, kateri je podlegel.

V seznamu pisem, katerih ni bilo mogoče vročiti in se nahajajo v pisarni odbora za begunce z juga, na Dunaju IV. Favoritenstrasse 5, čitamo med drugimi te - le naslove: Gorica: Frančiška Batistič, Marij Novak, Karel Rijavec, Andrej Volarič, Josip Soban, Justina Špacapan, družina Rijavec, Ivan Medvešek, Viktor Humar, Rudolf Zakrajšek, Antonija Bitežnik, Marija Kavčič, Fran Benčič, Josip Uršič, Lucija Gorkič. Prvačina: Rafaela Sulič. Podgora: Karolina Filej.

Sežana. Zenska podružnica Rdečega križa je priredila vrtno veselico »Pri treh kronah«, ki je uspela sijajno, ker je dala Rdečemu križu čistih 1700 kron. Vse je prispevalo, vsak po svoji moči v blagi namen. Aranzirana je bila prireditve izborni, vrt okusno orkašen v cesarskih, narodnih in drugih barvah, prijetni Sotori, petje, vojaška godba, »ogrska ciganska godba na lok«, živahno vrvenje... Vsa čast zaslužnim damam in gospodom, ki so priredili to lepo uspešno veselico s tako krasnim rezultatom.

Tržaški državni uradniki so poslali namestniku deputacijo, ki je zaprosila 30% vojno doklado za vse uradnike, poduradnike, sluge in delavce v mestu in okolici. Dvorni svetnik dr. Galz je izjavil, da so že storjeni koraki za zboljšanje položaja državnega uradništva v Trstu; obljubil je polno pomoč namestništva.

Zaplemba premoženja. Tržaško deželno sodišče je odredilo zaplemba premoženja v Trst pristojnega akademičnega slikarja Ivana Marina, ker obstoji sum, da je zakrivil zločin proti vojni sili države, oziroma zločin veleizdaje.

Umrl je v Trstu gospod Matija Millonig, posestnik.

V Barkovljah je umrl g. Andrej Žbena, višji nadzornik železnice in bivši načelnik tržaške železniške postaje.

Gorican, dober narodnjak. V St. Petru na l. 1892, skuhaj služilo. V lo-sicah mi je bil substituir. - V m. fu.

Družba sv. Cirila in Metoda za Istro. Bliža se konec šolskega leta, ali 35 šol in zavetišč, kolikor jih šteje družba, bo nadaljevalo svoje rodoljubno delovanje tudi v počitnicah. V vseh družbinskih šolah so otvorene takozvane narodne pisarne, v katerih družbino požrtvovalno učitelstvo vrši lepo in hvalevredno službo v korist ljudstvu. Tja prihajajo matere, žene, otroci, ki ne znajo pisati in čitati, da izvedo, kaj jim pišejo njihovi dragi z bojišča in v teh pisarnah se pišejo pisma, prošnje in druge slične reči. Merodajni činitelji so to lepo družbino delovanje že opetovano pohvalili.

Hrvatsko žensko učiteljske v Pazinu dobilo pravico javnosti. Koncem junija je došla v Pazin vest, da je tamkajšnje žensko učiteljske dobilo pravico javnosti.

Diplomo mesta Pazina, katera se izroči generalu pl. Borojeviču, ki je bil izvoljen za častnega meščana, je izdelal slikar profesor Saša Šantel. Cela diploma je polna življenja z istrskim obilježjem: slovo istrskega vojaka od svojeve, odhod na bojišče, nad junaki razprostira stara slovaška lipa svoje veje, med poslednjimi skupinami se vidijo istrska vinorodna brda in vsa panorama istrskega mesta.

Italijanskega četovodjo ugrabil iz jarka in ga prinesel svojemu stotniku. Iz Knina v Dalmaciji poročajo, da pripovedujejo tam na dopustu se nahajajoči dalmatinski vojaki, da je vojak Ivo Krvarica s Kninskega polja na patrolji presenetil Italijane z ročnimi granatami. Skočil je v italijanski strelski jarek, zagrabil italijanskega četovodjo, ga vrgel na rame in prinesel živega in zdravega svojemu stotniku. Četovodja ga je ogrizel na roki, pa ni nič pomagalo. Dalmatince ga ni izpustil. Četovodja pravi, da mu sicer ni žal, da je vjet, ali sram ga je, da se je to zgodilo na tak način.

Stari zvonovi v Dalmaciji. Povodom rekvizicije cerkvenih zvonov se pregledujejo sedaj stari zvonovi, ker so ti izločeni iz rekvizicije. Tako so v cerkvi sv. Barbare v Šibeniku našli zvon iz cerkvice sv. Gregorija, ki je bil vlit leta 1383., v samostanski cerkvi sv. Lovrenca v Šibeniku je zvon iz leta 1600. Zvon nosi ime »Karagorgjevič« in je bil pripeljan iz Srbije. Eden najstarejših zvonov v Dalmaciji je pri Sv. Vidu v Trstenu pri Dubrovniku. Ima grb, označen je zvon z letnico 1457.

Za povzdigo našega pomorstva. »Obzor« priobčuje dopis s Sušaka, v katerem se ponovno izraža želja, da bi hrvaška vlada dvignila hrvaško navtično šolo v Bakru na stopnjo akademije, kakor je mažarska vlada hitro ustanovila na Reki mažarsko navtično akademijo. Šele zadnji čas se je začelo misliti na strojniško šolo v Bakru, dočim je mažarska vlada otvarjala vsako leto na Reki tečaj za strojnike. Mi smo pomorski narod, pa imajo drugi narodi, ki niso Primorci, več nego mi. V Dalmaciji sta dve navtični šoli, v Kotoru in Dubrovniku. Preveč skupaj ste, potrebna bi bila taka šola v Splitu. »Najboljši primorski sinovi se izgubljajo v uradništvu in Ameriki, morje pa, naše staro, slavno morje, je prepuščeno drugim... Ako hočemo, da ono, kar je naše, bode v resnici naše, ohranimo morje na našem Primorcu in sebi.

Lisice v okolici Vrlike. V okolici Vrlike v Dalmaciji se je pojavilo nenavadno mnogo lisic, ki delajo kmetu ogromno škodo. Petnajst let že ni bilo videti toliko lisic. Nekateri kmetje so dobili dovoljenje za puške, da se ubranijo zveri.

Na Reki je vročine 42° C. Kopalnišča so prenapolnjena. Morje ima toplote do 25° C.

Rok za subskripcijo
novih srečk
avstrijskega
„Rdečega križa“
poteče z
10. julijem.

Dnevne vesti.

Ljubljanski občinski svet ima v torek, dne 11. julija, ob 6. zvečer, v mestni dvorani redno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva in poročila: o neki prošnji za sprejem v občinsko zvezo mesta Ljubljane; o prošnji za razpisano nadvojvode Franca Ferdinanda in vojvodinje Zofije Hohenberg spominsko ustanovo za gojenje mornariške akademije; o prizivu Adolfa Reicha proti odloku mestnega magistrata glede gradnje nove kotlarne pri obrtovalnici na Poljanskem naspju; o proračunu užitninskega zakupa za leto 1916/17; o proračunu mestnega vodovoda in mestne elektrarne za leto 1916/17; o prošnji A. Reiserja za odpis večje porabe vode v hiši Resljeva cesta št. 7; o proračunu mestne klavnice za l. 1916/17; o prošnji mesarske zadrage za privoženje klanja ob nedeljah in praznikih; o računskem sklepu mestnega zaklada za prvo polletje 1915; o računskem zaključku kreditnega društva Mestne hranilnice za leto 1915; o poročilu mestnega fizikata o brezplačnem zdravljenju ter oddaji zdravil mestnim ubogim leta 1915; o neki prošnji za odpis davčine od vrednostnega prirastka; o prošnji društva nižjih mestnih uslužbencev za zvišanje pavšala za službeno obleko in obutev; o prošnji krojaške zadrage za zvišanje plačila za izdelovanje službene obleke; o prošnji mestnih delavcev za splošno zvišanje dneve; o prošnji vseh mestnih uslužbencev za stalno draginjsko doklado; o dopisu županovem glede izposlovanja poiridila kanalske pristojbine; o proračunu mestnega ubožnega zaklada za leto 1916/17; o proračunu zaklada meščanske imovine za leto 1916/17; o proračunu splošnih ustanov za leto 1916/17; o proračunu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1916/17; o proračunu mestnega zaklada za leto 1916/17; o prošnji Antona Deghenghija za spremembo parcelacijskega načrta za Koližejsko posestvo; o prizivu Antona Stirna proti odloku mestnega magistrata glede predpisa pasje takse in o sklepih gospodarskega odbora za nadzorstvo meščanske imovine glede podelitve meščanskih podpor. — Na dnevnem redu tajne seje so: Naznanila predsedstva in poročila: o prošnji nekoga magistratnega uradnika za ureditev službenega razmerja; o prošnji vdove nekoga magistratnega uradnika za nadaljno prejemanje miloščine; o raznih prošnjah za obrtne koncesije.

Odlikovanja v poštini službi. Z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje je odlikovan poštini oficijal Josip Sossich, z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje poštini kontrolor Emil Ankerst, s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje poštini oficijal Tomaž Vidmar.

Pohvalno priznanje za izborni službovalni v vojnorožniški službi in za posebno vneto dokazano pospeševanje interesov armade, so dobili v imenu najvišje službe od transportnega vodstva št. 9 gg. Viktor Hrušovec, inšpektor in postajenačelnik Ljubljana, državni kolodvor, Hinko Rebolj, revident in postajenačelnik, Ljubljana, dolenski kolodvor, Ivan Presker, nadrevident in postajni blagajnik, ter Josip Korošec, pristav in prometni uradnik, Ljubljana, državni kolodvor.

Tretja prebiranja črnovojniških letnikov 1877 do 1866 na Ogrskem se bodo vršila še le od 29. avgusta do 21. septembra.

Umrli je v Bolcanu gospod Rudolf Pogačnik, sin cenjene rodine Pogačnik v Florijanski ulici št. 28. Podlegel je ranam, ki jih je prejel na soški fronti. Časten mu spomin!

Pogreša se poročnik Franc Radej, poveljnik 2./21. marškompanije, 97. pešpolka. Zadržal se ga videl v boju dne 10. junija z njegovim slugo. Če kdo njegovih ranjenih kolegov ali moštva kaj ve o njegovih nadaljnih usodi, naj blagovoli to naznaniti na naslov: Ivan Radej, veleposesnik, Celje (Breg), Štajersko.

Oficijelni kranjski patrijotični vojni znak se razprodaja pri sledečih trgovcih in sicer: Back in Fehl, Stari trg; I. S. Benedikt & Ko, Prešernova ulica; A. Gruber, glavna tobačarna zaloga, Mestni trg; I. Kette, Franc Josipova cesta; Anton Kršper, Mestni trg; Maček & Ko, Franc Josipova cesta; J. Mathian, c. in kr. dvorni založnik, Dunajska cesta.

Deželna gospodarsko - pomožna pisarna za vpoklicane vojnike v Ljubljani (sodna palača), daje brezplačno pravno pomoč in zastopanje

v zasebnopravnih zadevah vpoklicancev in njih svojcev.

Šola in voja. Vrhovno armadno poveljstvo se je obrnilo s posebnim dopisom na učno upravo ter je opozorilo na važne naloge, ki jih ima šola za patrijotično vzgojo prebivalstva in za ojačenje moralnih faktorjev v armadi. Zlasti po vojni bo šola poklicana, da vzbuja in dviga razumevanje prebivalstva za oboroženo silo države. Naučnica uprava je podprejnim šolskim oblastnim sporočila, da naj bi se šole še bolj sistematično kakor dosedaj posvečale patrijotični vzgoji. Imena pred sovrážnikom padlih učiteljev in bivših učencev, ter imena onih učiteljev in bivših učencev, ki so bili odlikovani, naj se otrokom slovesno naznanjajo. V letnih poročilih naj se zlasti skrbno očrta delovanje dotične šole v vojnem času, nje udeležba na raznih patrijotičnih akcijah, v spominskih listih naj se zabeležijo imena učiteljev in bivših učencev, ki služijo domovini. Na Dunaju se bodo ob zaključku šolskega leta vršile v vseh ljudskih in meščanskih šolah primerno slavnosti z nagovori in deklamacijami.

Oddaja kovin v vojne namene. Kakor že znano, bodo morale zasebne stranke od 18. do 22. t. m. v tozadavnem razglasu določeno posodo same prinesiti na magistrat, k obrtnikom pride pa prevzemna komisija sama na dom. Stranke se pa v lastnem interesu opozarjajo in prosijo, da jih rajši pred navedenim rokom same prinesejo prodati trvdkam: Stupica, Sušnik, Schneider in Verrošek in Nagy. Kdor jih pa hoče darovati, naj jih da »Patrijotični zbirki kovin«. Pri vseh teh trvdkih bodo dobile posodo plačano po zakonu nastavljenih cenah. Ako jih same prodajo, si s tem prihranijo mnogo časa, kajti na magistratu bodo morale nekatere vsekako čakati, ker vse pač ne bodo mogle biti prve v vrsti. Kaj vse se bodo morale oddati, je natančno razvidno iz razglasov.

Oproščen obtožbe. »Naše Jedinstvo« javlja, da je došla v Split iz Gradca brzojavka, ki naznanja, da je dr. Anton Tresič - Pavičič oproščen obtožbe veleizdajstva. Razprava je trajala 20 dni.

Vse vojaško - nastanitvene pristojbine, ki jih prejme po mestnem vojaškem nastanitvenem uradu gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani, za nastanitev vojaštva v svoji hiši št. 31 na Dunajski cesti, daruje že 18 mesecev v dobrodelne namene. Tako je zopet naklonil za mesec juli 1916 vdovam in sirotam na bojišču padlih Ljubljančanov 26 K 25 v, za aprovizacijo mestnih revežev ljubljanskih 26 K 25 v, »Vojnoskrbovalnemu uradu 26 K 25 v in Rdečemu križu 26 kron 25 vinšrjev.

Najvišje cene za žive prašiče, za svinjsko mast in za svinjsko meso. Že davno je ves svet videl, da je treba preprečiti draženje, zlasti masti in svinjskega mesa. Zdaj sta se avstrijska in ogrska vlada domeniili za določitev najvišjih cen za žive prašiče in za mast. Včeraj je izšla avstrijska ministrska naredba o tej stvari. Najprej določa ta naredba, da je prepovedano klati prašiče, dokler niso 40, oziroma 60 kg težki. S tem se hoče preprečiti, da bi ljudje klati nezreje prašiče. Rejenci prašiči se smejo od hleva prodati kvečjemu po 6 K 80 v za kilogram in to po ogrskem običaju. (Po tem običaju se od žive vage najprej odšteje 22 in pol kilogram in od ostanka teže po najvišji ceni izračunano plačilo, od katerega pa se odbije še 4%). Po tem običaju izračunana cena bo torej znašala kakih 5 K 50 v za kilogram žive vage najvišja. Za pitane prašiče, težke do 90 kg, ki se prodajo za rejo, je določena cena na 6 K za kilogram, za druge prašiče, ki so težki nad 40 kg pa na 4 K 70 v. Deželne politične oblasti bodo izdale natančnejše določbe. Najvišja cena za mast je določena na 780 K za 100 kg, oziroma 875 K. Tudi v tem oziru bodo deželne politične oblasti izdale še natančne odredbe.

Odriranje z vinom. Z dežele se nam piše: Vinogradi obitalo obilo dobre kapljice. A kaj nam to pomaže, če ga bomo morali skoro kupovati kakor zdravila v apoteki. To navijanje cen je že naravnost nesramno in nehoti se vprašamo, ali bi se ne dala tudi tu določiti maksimalna cena. Kaj ni vino ravno tako neobhodno potrebno kakor druga živila? Kaj naj damo mladičem in koscem vaje, žanjicam pa kislega mleka? No, s tako pijavo bi čakalo delo zaman rešitve. Koliko vina se je pokupilo še po 60 do 90 v, danes se prodaja, seveda zelo pogosto namešano z vodo, po 2 K in to vam gre cena kviljsku v 14 dneb kar na 40 v. Nihče ne more delati brez dobrih, vinogradnik, prekupec, gostinčar, vsak ima v vlogi črna moč stva-

škov, a malo manj oderuštva bi se vendar že smelo zahtevati. Pričakujemo od merodajne strani v tem oziru od pomoči, pa tudi malo več pozornosti, kaj se godi za takozvanimi vinskimi kulisami.

Pozor! Vsi obrtniki, ki prejemajo na mestnem magistratu nakaznice za sladkor, se opozarjajo, da morajo imeti svojo sladkorno (zeleno) knjigo v redu, t. j. vsi postavki ki so v knjigi, morajo biti pravilno izpolnjeni, posebno pa postavke o množini dobavljenega sladkorja na dan izdaje prejemnice. Kdor se v bodoče ne bo držal tega opomina in ne bo imel v redu sadkorne knjige, ne bo dobil nobene prejemnice, dokler ne bodo vsi postavki v knjigi pravilno izpolnjeni.

Založitev industrije s premogom tekom poletnih mesecev. Pravočasna založitev industrije in obrta s premogom je potrebna v ta namen, da ne trpi redni tek produkcije. Je pa tudi zategadelj razbremenje pomena, da se kar moč razbremeni jemenski promet na železnih. Železi je zategadelj v običnem interesu, da se industrialna in obrtna podjetja pravčasno preskrbe s premogom za ono dobo, v kateri je, kakor izkušnje uče, redno in točno dobavljenega premoga vsled pomnoženega prometa na železnih celo v normalnih časih čisto zvezano s težavami. Opozarjamo zategadelj industrialce in obrtnike na to okolnost ter jim priporočamo, da se tekom poletnih mesecev založe s potrebnim premogom.

Osebnost vest. Gospod dr. Oton Fetič - Frankheim, večletni koncipijent odvetnika dr. Frana Novaka, je bil vpisan v imenik odvetnikov s sedežem v Ljubljani.

Odvetniška vest. V imenik vojaških kazenskih zagovornikov se je vpisal dr. Fran Tomišek, odvetnik v Ljubljani.

Promocija. Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Gradcu, g. Anton Milavec, je bil danes, dne 8. julija na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

Koncesionari nove »Ilirske banke« so: dr. Ivan Šusteršič, Anton Vitez Vukovič, dr. Vinko Gregorič, dr. Evgen Lampe, Rajko Marenčič, dr. Vladimir Pegan, Jean Pollak in Ivan Traven. Ustanovni zbor se vrši dne 9. avgusta v uradnih prostorih deželnega glavarja.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela povodno priznanja sv. Cirila in Metoda od velecenjene družine Knafelc 6 K. — Ciril-Metodova izvenakademična podružnica v Gradcu je poslala letos med drugim tudi znesek 122 K 50 v, katerega je nabralo slovensko omizje v Gradcu tekom enega leta, in od slov. izobr. in podpornega društva »Domovine« 100 K kot prvi obrok za tretjo pokroviteljino. — Zahvaljujemo se marljivih podružnic, ker tudi v sedanjih težkih časih tako vzorno vrši svojo nalogo.

Umetniška razstava. Te dni sta prišla na razstavo dve sliki Iv. Vavpotiča, katerih pošiljatev se je vsled neljubih okoliščin zakasnila. Ena slika predstavlja Judenburg, kjer se zdaj nahaja umetnik kot vojak, druga pa portret dame na konju.

Zrelostni izpiti na učiteljski. Na c. kr. učiteljski so bile 6. t. m. končane zrelostne preizkušnje. Na moškem oddelku je dobil zrelostno izpričevalo g. Ivan Lapajne, edini četrtoletnik, ki je pa tudi že odbran za vojaško službo. Na ženskem oddelku je napravilo zrelostno preizkušnjo 42 domačih kandidat, med temi 14 z odliko; razen tega so dobile zrelostno izpričevalo še štiri bivše licejke. Izmed kandidat, ki so imele zrelostno preizkušnjo že z drugih učiteljskih, je bila ena aprobirana še za slovenski, ena za nemški učni jezik. Zrelostni izpit so napravile (razprto tiskane z odliko): Marija Armič, Serafina Baraga, Erna Bauernheim, Angela Črnologar, Erika Geiger, Pavla Gemeiner, Josipina Gradišar, Ana Grilanc, Marija Hauptman, Terezija Jakš, Amalija Jebačin, Leopoldina Jeglič, Marija Josin, Marija Jurman, Ana Kessler, Ljudmila Kiferle, Ivana Klemenc, Marija Kobelka, Karolina Kosi, Andreja pl. Lehman, Stefanija Levac, Alfonza Lindtner, Marija Lobe, Julijana Marič, Emilija Marolt, Marija Mlakar, Albina Možina, Stefanija Omladič, Marija Perko, Ana Petelin, Ana pl. Pilbach, Helena Piskernik, Katarina Plevnik, Ana Prestor, Ema Rudolf, Ana Sturm, Ana Šeme, Marija Špan, Vlada Varstovšek, Ludmila Vider, Vida Božič. Bivše licejke: Irma Cepuder, Pavla Herbst, Cirila Krišič, Cirila Kandidatka, Marija Dolenc je dobila izpričevalo še za slovenski, Pavla Kristofič za nemški učni jezik.

Društvo tabačnih trafikantov za Kranjsko nameravajo interesente ustanoviti v Ljubljani. To društvo so trafikantje že davno želeli, ker dobro čutijo, kako je potrebno. C. kr. vlada je pravila odobrila. Ustanovni občni zbor bo v Ljubljani začetka meseca avgusta. Vabila se določijo, oziroma dostavijo vsem trafikantom na Kranjskem po založnikih, katerim so posamezni trafikantje pridržani. Take organizacije imajo že po vseh deželah, centrala je pa na Dunaju. Opozarjamo vse trafikante, udeležbe ustanovnega občnega zbora.

Slovenske Kriegs- und Soldatenlieder. Aus Kunst- und Volksdichtung ins Deutsche übertragen von dr. Rudolf von Andrejka. Lallbach, Rudolph der Katolische tiskarna. Cena 3 K. O tej lepi knjigi, ki je ravnokar izšla, opremljena s krasnimi ilustracijami, izpregovorimo seveda še posebej.

Mestna zastavljavnica ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 13. t. m. redna mesečna dražba za v mesecu juliju 1915 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo. — Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinese stranke dopoldne en dan pred vršitvijo se dražbo v urad. Dragocenosti, kakor efiecti večje vrednosti, se od za to interesiranih oseb lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 12. ure dopoldne v uradnih prostorih.

Poročila se je dne 2. julija gdčna. Marija Uršičeva poštarica v Medvodah, z gosp. Bohuslavom Nykl, urednikom iz Prage, ki se nahaja t. č. kot korporal-črnovojnik na južnem bojišču.

Tatvina. Jožef Černetovi, branjevki v Daljni vasi pri Rudniku, je bilo ukradeno nekaj denarja, prstan, lonc svinjske masti, srebrna ura in še nekaj drugih reči. To je bilo popoldne. Tat bi bil še kaj vzela, pa so ga opazili in pregnali. Tat je mlad človek, kakih 17 let star.

Dolge časa je zasledovala tiralica 68letnega delavca Frana Tomazina iz Rake pri Krškem radi goljufije. Sedaj so ga prijeli v Novem mestu in izročili deželnemu sodišču.

Nad 400 kg lujba je bilo ukradene trgovcu z lesom Vinkotu Janu v Sp. Gorjah. Prijeli so nekoga delavca, osumljenega te tatvine.

Drobne vesti s Koroškega. Umrli je v Celovcu vpokojeni nadzornik škofovih posestev ter bivši deželni poslanec in celovski župan dr. Friderik Posch. — Na severnem bojišču je padel nadporočnik dr. Rudolf Hofer, odvetniški koncipist iz Celovca. — Prijet slepar. Po celovski okolici se je klatil v vojaški obleki s šaržo četovodje neki Brugger, star kakih 40 let, ki je na različne načine izvajal ljudem denar. Vojaški patroli se je posrečilo dobiti ga. — Predrznitaviti. Iz Slovenskega Plajberga poročajo: Pred 14 dnevi so neki potepuhi čisto v bližini domačinov na paši v Strugarjih zagrabili lepo enoletno junico, jo na mestu zaklali, odnesli središnje in zadnje noge in drobnino, torej najboljše meso, ostalo pa pustili, kar se je našlo drugo jutro. Domačini so videli, kako živina hiti proti domu, a niso šli gledat, zakaj da beži, ker si kaj takega niti misliti niso mogli. Vse poizvedovanje za tatovi je bilo do danes brezuspešno. Malo prej je drugemu kmetu izginila ovca. Tretji kmet išče že tri dni pogrešanega junca, a ga tudi ne najde. Gotovo se klati po Zingurci in Sinskem vrhu nekaj potepuhov, ki jim delo mrzi, dobra pečenka pa diši.

Iz Sarajeva nam poročajo, da je 4. julija t. l. 15 km vzhodno od Sarajeva pri vasi Pale nastal v gozdu grozovit požar vsled velike suše in vročine. Govori se, da se je požar vnel od iskre železniške lokomotive. Vojaki in požarne brambe so odšli na pomoč.

Izkaz v mestni klavnici zaklane živine in vpejanega mesa, oziroma zaklane živine v času od 25. junija do 27. junija. V klavnici se je zaklalo: 59 volov, 2 bika, 24 krav, 175 prašičev, 98 telet, 57 kostrunov, 10 kozličev, 7 konj. Vpejanega mesa je bilo 6245 kg. Zaklane živine se je vpejalo: 3 govedi, 28 prašičev, 11 telet.

V kopališču Krapinske Toplice na Hrvaškem je dospelo do posejdeljka, dne 26. julija 1916 1135 oseb. »Morje vrača svoje mrtvece.« Kino - Ideal predvaja danes, v soboto 8. julij, v nedeljo 9. in v ponedeljek 10. julija krasno štiridejansko senzacijsko dramo »Morje vrača svoje mrtvece«. Znano je, kako iz vrstno znajo nordijske filmske tovar-

ne uprizarjati slike iz življenja obmorskih prebivalcev in mornarjev, poznata pa je javnosti tudi ona topla prirodnost, ki odlikuje Igranje predstavjalcev teh tvrdk. Ni ginljivejših postav, kot jih predstavlja Klara Wieth, ali karakterjev, ki jih posebja Alf. Blüthecher, oba neke posebne samosvoje trpke mišnosti. Čedna je veseloigra, v kateri nam kaže Stribold nezvestega zakonskega moža: »Ljubovna soproga«. Na sporedu je še: Zmagovito skozi Albanijo, zelo krasne in zanimive slike in pa »Gospodične Wildleder ljubezenski roman«, izborni filmski trik. Ta senzacijski, učinkoviti spored mladini ni dostopen in se predvaja le danes, dne 9. julija do ponedeljka 10. julija v Kino - Idealu. — Torek 11. — 13. t. m. senzacija nad senzacijo: »Ladjski vodnik«, odlična drama s priljubljenima umetnikoma Lilly Beck in Nik. Johansen v glavnih vlogah.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrdke Ciuha & Jesih, »Pod Tranco« vzljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se pripravljata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Književnost.

Pisatelj Vladimir Levstik, ki živi zdaj v Mittergrabenu pri Oberhollabrunnu na Nižje - Avstrijskem, nam javlja, da prevaja Cervantesovega »Don Quijota« in Wallacov roman »Indijski princ ali Padeč Carigrada«. Da se prepreči eventualni dvojni prevod istih del, nas je naprosil, da javimo njegova prevoda občinstvu in našim književnikom. G. Levstik je znan kot dober prevajalec in stilist, zato se imamo nadejati zopet dveh lepih prevodov iz svetovne literature.

Razne stvari.

* Ker je dajala ruskim vjetnikom alkohola — kar je strogo prepovedano — je bila neka kmetica v Otztalu na Tirolskem obsojena na 200 kron globe in vzeta ji je bila pravica, imeti vojne vjetnike kot delavce.

* Zverinski starši. V Boreku na Češkem je 20letna Ana Rejnek proti volji svojih staršev kupila kolo in z njim kolesarila. Starši so na to s pomočjo drugih svojih otrok kolesarico — ubili. Zdal je ta zverinska družina zaprta.

* Ruski vojni vjetniki so se uprli v rudniku Mühlbach pri Bischofshofenu. Odložili so delo, češ da je hrana nezadostna in zahtevali so, da se jim dajo britve, milo, časopisi na razpolago. Vojno sodišče je 28 glavnih upornikov obsodilo na tri mesece težke ječe.

* Popularnost Henrika Sienkiewicza. Veliki poljski pisatelj Henrik Sienkiewicz je pred kratkim obhajal svojo 70letnico. Poznanjski nadškof je v počastitve Sienkiewicza dal prirediti zbiranje milodarov za podporo poljskega prebivalstva v okupiranih delih Poljske in je nabral 250.000 mark.

* Bosanski Franjevec učitelj na dvoru nadvojvode Leopolda Salvatorja. Franjevec fra. Avguštin Čičić, ki študira bogoslovje na dunajskem vseučilišču, podučuje hrvaški jezik štiri sinove nadvojvode Leopolda Salvatorja. Na dvor prihaja trikrat na teden popoldne.

* Železnica po Suganski dolini. Tirolski deželni odbor je izvolil v upravni svet suganske železnice namesto dosedanjih zastopnikov: dr. Conci, monsinger dr. Gentilli in dr. Sluna ter gospode: višjega deželnega svetnika pl. Rappa, dr. K. Puscha in dr. Derschatto.

* Iz vjetništva so hoteli uiti. V Liberecu so razkrili obsejne priprave ruskih vjetih častnikov za beg. V neki baraki taborišča za vjete častnike so izkopali globok rov, po katerem so hoteli uiti. Udeleženi je bilo 25 ruskih častnikov, večinoma majorjev in stotnikov ter pet častniških slug.

* Vzpenjača na Lovčen. Avstro-ogrski inženirji so napravili od Luke v Kotoru do višine Lovčena žično vzpenjačo, slično oni v Zagrebu, po kateri se pošiljajo potrebščine za c. in kr. vojsko v Črni gori. Zgradba je uspela izborni; potreba je bilo premagati velike težkoče. Proga vzpenjače je dolga 4 km.

* Ukaz za aretacije in zaplеме premoženja Italijanov na južnem Tirolskem. Izdan je ukaz vojaškega sodišča za aretacijo treh Italijanov: veleposestnika barona Ciani - Bassetti iz Tridenta, tiskarja Cattoja iz Rive in profesorja Bruna Parisija radi zločina razražjenja veličanstva in pregreška glede naborne obveznosti. — Odrejena je zapléma premoženja sedmih Italijanov na južnem Tirolskem, med njimi je dr. Salvadei,

občinski zdravnik v Strignu, in sicer radi zločina veleizdaje.

* **Skandal v Italiji.** V Milanu so zaprli veleindustrija Spertolija, ker je ponaredil in spravil v promet za dva in pol milijona lir ponarejenih menic. — V Rimu se je ustrelil generalštabni zdravnik, ker so mu prišli na sled, da je za denar oproščal zdrave ljudi od vojaške službe.

* **Mir v oktobru?** Gospodarski boj četverozveze proti Nemčiji in njenim zaveznicam čuti posebno Svica. V velikem mestnem svetu v Curihu so hoteli razpravljati o posledicah, ki jih ima svetovna vojna zlasti za Svico, a razprava je bila na predlog mestnega svetnika Hartmana odklonjena, češ, da bo do konca oktobra gotovo konec vojne. Če bi mož le prav imel!

* **Otroci v bombardiranem mestu.** Navzlic neprestanemu bombardiranju je v mestu Reimsu še 19.983 oseb civilnega prebivalstva in sicer 10.012 žensk, 5861 moških in 4110 otrok. Vsi ti ljudje prebivajo v kletih in tudi šolski poduk se vrši v kletih. Otroci so se, glasom poročil v časopisih, precej privadili bombardiranja in se med podukom nič preveč ne menijo za pokanje topov. Da bi se otroci živci boljše privadili na te razmere, jim dajo učitelji primerne naloge, kakor na primer: Popis današnjega obstreljevanja — Učinki granat na javna poslopja itd.

* **Muzej grozot.** »Pester Lody« poroča, da hočejo ustanoviti v Parizu nekaj muzej grozot, ki naj se v poznih rodovih nebi med Francozi sovraštvo proti Nemcem. V ta muzej hočejo Francozi spraviti ne samo razbite kipe in umotvore iz belgijskih in francoskih mest, zlasti cerkva, ki so trpele vsled bombardiranja, ampak tudi kipe tistih otrok, ki so izgubili vsled vojne roke ali noge, tistih ljudi, ki so vsled vojne izgubili oči ali ušesa ali druge ude. V komiteju za to priredbo so francoski naučni minister Painleve, predsednik francoske poslanske zbornice Deschanel, bivši večkratni ministrski predsednik Bourgeois in pesnik Regnier.

* **Lizbona v vojni.** Svicarski časnikar Pavel au Bochet je bil pred kratkim na Portugalskem in poroča zdaj o vtisih, ki jih je tam dobil. Med drugim piše: Za potovanje po Špankem je jako težavno. Zaradi pomankanja premoaga so ustavljeni vsi brzovlaki. Počasni drugi vlaki se ustavljajo pri vsaki najmanjši vasi. Življenje je enakomerno. Španci se ne menijo dosti za vojno, saj se bije tako daleč njihovih meja. Lizbona, glavno mesto Portugalske, je mesto ravnih ulic ter impozantnih trgov. Tu, na koncu Evrope, se počuti človek jako dobro. Vse življenje teče v Lizboni počasi. Nikomur se ne mudi. Ljudje hodijo počasi, se počasi obračajo in počasi vedo. Preprosto ljudstvo se tudi tu ne menja za vojno, pač pa meščanstvo, ki razpravlja vedno le vprašanje, kdaj se odpravi portugalska armada na bojišča. Mesto je čudolepo in prebivalci so posebno prikupni.

* **Senegalci na Francoskem.** Na južnem obrežju Francije je zdaj veliko taborišče, kjer vežbajo iz Afrike pripeljane zamorce Senegalce za vojno. Glasom švicarskih listov je taborišče jako veliko, postavljeni pa so sami šotori, ne barake. Senegalci — črni kakor noč — imajo modrobarveno obleke z rdečimi pasovi. Vsi so veliki in suhi in imajo dolge roke, a mišice tako trde, kakor jeklo. Vidi se jim na prvi pogled, da so sinovi telesno silno močnega plemena. Francozi občudujejo svoje črne zaveznike, a ne morejo prikriti, da imajo pred njimi tudi nekaj strah. Branjevke na primer se ne upajo zamorcem nič ugovarjati in dajo zamorcem blago za vsako ceno, dočim so navažene, da se z domačini pripravijo za vsak vinar. Izkazalo pa se je, da so zamorci jako krotki ljudje, nekateri otročaji. Z malovrednimi prstani, pisanimi koraldami in takimi stvarmi imajo nepopisno veselje in jih kupujejo v velikanskih množinah. Izvežbanje za vojaško službo dela učiteljem pač težave, a na drugi strani vedo, da so ti zamorci potrpežljivi, vztrajni in hrabri in računajo, da jih bodo v vojni dobro porabili.

* **Pomisliki vesti in vojaška služba na Angleškem.** Kakor znano, oprošča angleški brambini zakon tiste, ki imajo tehtne pomisleke vesti proti uporabljanju orožja, vojaške službe. Sedaj je podal angleški ministrski predsednik Asquith izjavo o postopanju z ljudmi, ki se upirajo vojaški službi, z utemeljevanjem, da jim vest ne pripušča »ubijati«. Rekel je, da se v slučajih, če se voljki upirajo izvršitvi podanih jim povelj, izločajo predvsem oni, ki store to zaradi vestnih pomislekov. Vsi taki slučajji se sporoče vojnemu uradu, ki bo presojal podatke, ki jih bo imel na razpolago o takih ljudeh. Če bi kak obtoženec ne hotel podati pomenil

ali če se njegovi vestni pomisleki ne dajo primerno dokazati, ostane obtoženec pod vojaško jurisdikcijo. Ljudje, ki se v resnici zaradi vestnih pomislekov upirajo vojaškemu službovanju, se pogojno izpuste iz ječe in uporabijo pri delih za vlado. Vrsto dela bo določeval državni tajnik za notranje stvari. Asquith je dejal nadalje, da misli, da bo mogoče ljudi z resnimi vestnimi pomisleki potom parlamenta oprostiti vojaške službe. Če bi se kdo pod pretvezo vestnih pomislekov polzkušal odtegniti vojaški službi, bi bil kaznovan skrajno strogo. Tudi se ne odpošlje na Francosko noben vojak, pri katerem bi bil vzrok za mnenje, da ima vestne pomisleke proti vojaški službi.

* **Revolucija zaradi krompirja v Berlinu.** Ko je leta 1848. nastala na Francoskem revolucija, so bili Berlinčani jako ponosni, češ, da so enkrat prehiteli Francoze, ker so imeli v Berlinu leto prej, namreč leta 1847. nekako malo revolucijo, toda ne zaradi političnih pravic, nego zaradi krompirja. Zdaj, ko imajo v Berlinu zopet težave s krompirjem, se spominjajo svoje krompirske revolucije pred kakimi 70. leti. Leta 1847. je bila letina slaba in v Berlinu je bil krompir silno drag. Nekega dne so se zbrale gospodinje in so enega odedruškega prodajalca krompirja preteple, kar se je dalo. Ker te ženske niso bile nič kaznovane, so začeli ljudje, moški in ženske in otroci »revidirati« prodajalce. Lastnik take revidirane prodajalne bi bil lahko zapisal na vrata »Vse razprodano«; tako temeljito so mu izpraznili prodajalno. Tudi pekarni in mesarjem se je tako zgodilo. Štiri dni je trajalo to početje, potem pa je policija napravila red.

* **Ali more 73leten mož še oče postati?** S tem vprašanjem se je bavilo okrajno sodišče Josefstadt na Dunaju. Stvar je sledeča: Marca meseca 1911. je stopila Leopoldina R. kot služkinja pri zasebniku Josipu K. in njegovi ženi. 73 let staremu Josipu K. je 20letna služkinja ugajala in začel je z njo razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Dekle je, prišedši v drugi stan, zapustilo službo in najelo mesečno sobo, kjer jo je Josip K. vedno obiskoval. Nekaj tednov po porodu je dekle zopet šlo k Josipu K. in njegovi ženi v službo, pa ni ostalo dolgo tam, pač pa je Josip K. tudi še potem imel z njo razmerje skoro do smrti svoje žene. Tudi je priznal materi, da je oče njenega otroka in je zanj plačeval mesečno 50 kron, zahteval pa je, da naj Leopoldina R. sodišču ne pove, kdo je oče. To je trajalo do časa, ko je Josip K. ponesrečil in umrl. Zdaj je otrokov varuh od zapuščine Josipa K. zahteval priznanje očetovstva in plačilo alimentacije. Pri obravnavi se je pa zastopnik zapuščine postavil na stališče, da Josip K., tudi če je je Leopoldina R. intimno občeval, ne more biti oče njenega otroka, češ, da tako star mož, sploh ne more biti oče. Zastopnik tožbe je pa ugovarjal, da moških sploh ne gre razdeljevati na stare in na mlade, ampak samo na bolne in na zdrave in da sploh ni starosti, v kateri bi možki ne mogli postati oče. V dokaz se je skliceval na 86 let starega dvornega igralca, ki je v tej starosti imel s svojo ženo zakonskega otroka. Sodišče je dopustilo vse dokaze, ki so bili ponudeni in bo zaslišalo izvedence, če more možki s 73 leti postati oče.

* **Brezlični telefon na 9000 km.** Ruskemu Amerikancu M. J. Pupinu se je posrečilo izgotoviti brezlični telefon na 9000 km, kar je n. pr. razdalja med Novim Jorkom in Berlinom. Ze svojčas je izgotovil tako brezlično spojitve med Washingtonom in Mare Islandom pri San Francisku, kar znači razdaljo 4500 km, ali opazilo se je, da se je pogovor slišal tudi na stanici v Havalu, t. j. na razdaljo 8800 km. Pri tem pa so bili tresljaji, povzročeni z zračno elektriko, tako močno zaznamovani kakor bi jih bila napravila detonacija oddaljenih topovskih strel. Pupin je najprej izgotovil električne generatorje, ki so proizvajali električne utrinke v množini 20.000 do 200 tisoč v sekundi, in sicer enakomerno in brez zvokov, potem se je trudil te valove tako izpremeniti, da bi izpremembe ustrezale izpremembi, zvočnih valov pri govoric. In vse to je dosegel. Ali pri tako velikanski oddaljenosti so prihajali valovi v prejemno stanico tako slabo, da jih noben aparat ni mogel natanko registrirati. Tedaj je pa Pupin pred nekaj meseci napravil svojo ženialno iznajdbo ojačevalca, ki je slabotne valove v jako močni meri reproduciral, ne da bi izpremenil njih karakter. In sedaj je bilo omogočeno razumeti se na razdaljo 8000 km, ali pogovore je prekinevalo obilo električno valovanje, ki stalno kroži v vzdušni atmosferi, katero pa je njegov ojačevalnik le povečeval. Ro-

slednja prevažna Pupinova iznajdba je pa bila, narediti konduktorje delnih valov, ki naj bi propuščali med oddajno in prejemno stanico le valove določeni dolgosti. Ker so zračni električni valovi večidel kratki v primeri z onimi, ki so jih generatorji pošiljali v zrak, je omogočeno, ko se delni konduktor naravnava na valove gotove daljave, propuščati z njim samo one valove, ki posređstvujejo govorne besede, dočim so vsi močeti stranski zvoki izločeni. In tako je po Pupinovemu mnenju omogočena brezlična telefonska spojitve med poljubnimi točkami naše zemlje, samo če se na oddajni stanici proizvajajo dovolj močni valovi. Prva praktična brezlična telefonska spojitve bo v bližnji prihodnosti med Ameriko in Evropo. Novi Pupinovi iznajdbi pripisujejo strokovnjaki velikanski pomen, ker veže dežele preko brezmejnih morskikh daljav brez žice in kabla, katerih naprava in popravila stanejo milijone in milijone.

Gospodarstvo.

— Češka industrijska banka, podružnica v Ljubljani. Stanje denarnih vlog je znašalo koncem meseca junija t. l. 105.922.270 K 49 vin.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: Iva Mihelič, iz Opatije, 50 K, darovala obitelj Ivan Bolf iz Reke - Sušaka v počaščenje mesto venca pokojnemu gosp. Franju Žagarju; Josip Medica, iz St. Petra na Krasu, 15 K, mesto venca na krsto pokojnemu g. Franu Žagarju, lesnemu trgovcu iz Markovca; Mihael Randl, podpolkovnik v p. iz Celja, 10 K in Šafar Josip, rekonval. oddel. 27. domobr. pešpolka in B. Aussee 10 K 20 vin., zbrali rekonvalescentie. Skupaj 85 K 20 vin.

Za zavod za v vojni oslepele vojake: Josip Medica, iz St. Petra na Krasu, 15 K, v počaščenje mesto venca na krsto pokoj. g. Franu Žagarju, lesnemu trgovcu iz Markovca.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. julija: Marija Lukežič, delavka - hiralka, 28 let, Radeckega cesta 9. — Albina Šušteršič, hči strojevodje in posestnika, 12 let in pol, Cesta na loko 19.

Dne 6. julija: Hinko Dolenc, sin brivskega mojstra, 5 let, Poljanska cesta 69. — Emerik Kremžar, sin strojevodje, 6 let, Sv. Jerneja cesta 205.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Naša prihodnost je v — naših ustih

Najnovejši znanstveni preizkusi so razkrili presenetljivo dejstvo, da ima mnogo tajinstvenih bolezni in trpljenj izvor v naših lastnih ustih. Tega bi pred malo leti pač ne bil nihče slutil, vendar pa je sedaj brez dvoma gotovo, in znanstvena razlaga za to je tako preprosta, da jo zapopade lahko vsak lajik. Stvar je taka:

Vsak človek pri dihanju ali s hrano sprejema prenegno bakterij v usta, deloma nepomembne, deloma škodljive vrste. Med temi škodljivimi so tudi take, ki zobe razdejavajo in take ki povzročajo bolezni. Ako je ustna duplina nečista, se sleznica vname,

se zobje obdajo z nečisto plastjo ali z ostanke jedi v olinah ali spranjah med zobmi, se vseljene bakterije pomnože od stotin na milijone. Ako si torej ustne dupline ne očistimo vsak dan s kako antiseptično ustno vodo (Odol), se kmalu pokažejo zle posledice. Množice bakterij se pri dihanju vsesajo v pljuča ali po ranah, vnetih zobeh itd. dospo v krvni obtok, razentega pa pri presnavljanju neprestano proizvajajo strupene snovi, ki deloma preidajo v želo, deloma v kri. Tako nastanejo potem: slabosti, glavobol, pomanjkanje teka, motenja prebave, obolenosti vratnih žlez in pljuč, da, celo očesne in ušesne bolezni in zastrupljenje krvi se je že opazilo. Koliko neki leta okoli nevrastenikov, ki se za ta smešni vzrok (smešen, ker se ga vsak z lahkoto ogne) naj zahvaljuje za svoje zopno trpljenje. Ne da se torej dosti nujno svetovati, da se navadimo na pridno negovanje zob z Odolom. Kdor Odol dosledno rabi vsak dan, po današnjih znanostih kar na jbolje ne-
že za usta.

+

Potrtim srcem nazaanjam o vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nadvse ljubljani sin, oziroma brat, stric in svak, gospod

Rudolf Pogačnik

dne 9. aprila t. l. v starosti 30 let v bolnici v Bolcanu podlegel ranam, ki jih je dobil v bojih ob suški fronti.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v St. Jakobski cerkvi.
Bodi mlademu junaku časten spomin!

V Ljubljani, dne 8. julija 1916.

Zalujoča rodbina Pogačnikova

Florijanska ulica šte. 28.

Brez posebnega obvestila.

Zahvala.

Za obile izkaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše iskrenoljubljene nepozabne hčerke, oziroma sestrice

Albine

učenke VI. razreda

izrekamo tem totom našo najtoplejšo zahvalo.
Zlasti se zahvaljujemo preč. duhovščini, preč. g. katehetu in g. kaplanu Gogalu za obiske in tolažilne besede, gđc. ravnateljici Keršič, vsem gđc. učiteljicam za njih trud in požrtvovalnost, učenkam, posebno VI. razreda za prekrasni venec, vsem darovateljem krasnih šopkov in končno še vsem, ki so spremili drago nam hčerko na njeni zadnji poti.

Zalujoča rodbina Susteršič.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Najboljša in najcenejša zabava v Ljubljani!

Zračni prostori!

Udobni sedeži!

KINO CENTRAL

v deželnem gledališču.

Sobota 8. Nedelja 9. Ponedeljek 10. julija.

Senzacijski spored!

Senzacijski spored!

Na zmagoslavnem pohodu skozi Albanijo.

Velik film iz našega prodiranja v Albanijo.

Naša ofenziva v Italiji.

II. serija.

Čudna življenska pot lepe Kathlyne.

Zelo zanimiva drama v 3 dejanjih, ki gre preko vsakdanje šablone. Posebno zanimiva je tudi dresura, ki se vidi v tej drama.

Krojačeva sreča.

Prvovrstna veseloigra v treh dejanjih. V glavni vlogi slavni Rudolf Schildkraut!

V soboto 8. julija ob 1/5. uri popoldne, v nedeljo 9. julija ob 1/11. uri dopol. in 2. uri popoldne in v ponedeljek 10. jul. ob 1/5. uri pop.

velike predstave za mladino.

Nov velezanimiv spored!

Pri teh predstavah znatno znižane cene: Sedeži: v vseh ložah, na rezerviranih prostorih in I. vrsta balkona po 50 vin., na vseh ostalih prostorih po 30 vin. Predstave se vrše v delevnikih ob 1/25. popoldne, ob 6. 1/8. in 9. uri zvečer. V nedeljah in praznikih ob 1/11. uri dopoldne, ob 3. 1/25. 6. 1/28. in 9. uri zvečer.

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275
Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.
 Vozano K 1-50, v platnu K 1-80.
 Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Hiša

(gradič)

na najlepšem prostoru trga blizu kolo-
 dvora, pripravna za vsako obrt, z ve-
 liko njivo in travnikom, z gospodarskim
 poslopjem in z velikima vrtoma, se
 pod roko proda pod ugodnimi
 pogoji. 2092

Pojasnila daje: Hranilnica in
 posejilnica v Sevnici ob Savi.

Kupujem in prodajam ali v ko-
 misijon vzamem samo

starinske stvari

in tudi 1145

staro zobovje.**Albert Derganc**, brivec in starinar,

Francišanska ulica št. 10, Ljubljana.

Posk v vesenja brošur.

Naslov za pisma:
Jos Petelin, Ljubljana,
 Sv. Petra nasip št. 7.

10 letna garancija. — Najbolje lubira vseh oprem.

Šivalni stroji**JOS. PETELINC-A**

„Gritzner“ in „Afrana“ so res najboljši

za rodbino in obrt, (štikajo) vezejo, (krpajo) mašijo nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo,

blizu frančiškanskega mostu, 3 hiša, levo.

Modni salon
Stuchly-Maschke
 Zidovska ulica št. 3.
 Dvorski trg 7.
 Ljubljana.

— Priporoča osebno izbrane
 novosti z Dunaja.

Velika izbira okusnih klobukov za
 dame in deklice kakor tudi bogata
 zaloga žalnih klobukov.

☛ Solidno blago. Priznane nizke
 cene. Popravila točno in vestno. ☛

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Zahvalje prospekt.

Absolvent

slovenske trgovske šole, zmožen slov.
 in nemškega jezika ter vseh pisarniških
 del, želi vstopiti kot praktikant v
 kako pisarno, bodisi v mestu ali na
 deželi. 2104

Naslov pove upravn. »Slov. Narod.«

Vsakovrstne

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slav-
 nemu občinstvu 1855

Fr. Cerar

tovarna slamnikov

v Stobu, pošta Domžale, pri Ljubljani.

SODE

prazne od petroleja, jedilnega
 olja in denat. spirita, kupuje v
 vsaki množini po najvišjih cenah trvdka

Ivan Jelačin, 1857

Ljubljana, Rimska cesta štov. 1.

Krapina**-Toplice**

(Hrvaško)

Pojasnila in prospekti
 gratis po ravnateljstvu.ozdravijo: **Glht,**
Revmatizem,
Ishias. 1293**A. & E. Skabernè**

Specijalna trgovina pletenih, trikotaš in perila.
 Ljubljana, Mestni trg 10.

Velika
 izbira
 nogavic!

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
 vrtnarstvo ter okusno izdelane
 vence, šopke in trakove.

☛ Izposojevanje ☛
 ob mrtvaških odrh
 drevesne cvetlice,
 kakor tudi najli-
 mejše dekorativne
 cvetlice za dverane
 in balkone. ☛

Vsakovrstne sadike do
 najzlahtnejših cvetic in
 zelenjadi. Sprejemam na-
 ročila na deželo. Vsa na-
 ročila se izvršujejo točno
 in solidno.

Brzjavke: **I. Bizovičar**,
 vrtnar, Ljubljana. ☛

A'GOREC

SPECIJALNA TRGOVINA S

KOLESI in DELI

LUBLJANA

MARIE TEREZJE CESTA 14

POZIVANJE NA SPR. KOLZEJA

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

689

M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl - sinovi

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev

Resljeva cesta 1 **LJUBLJANA** Marijin trg 1

priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emaljskih in fasadnih
 barv, pristnega kranjskega firneža, mavca, prašnega
 olja za tla, strojnega olja, karbolineja, čopičev, steklar-
 kleja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zaprise-

ženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

858 (Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najsposobnejša trvdka in izposojevalca

klavirjev in harmonijevna jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga
 glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-
 dorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
 Stügl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
 modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
 angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
 obvezna garancija. Najomnina najnižja. Zamena naj-
 ugodnejša. Uglavljanje ter popravila strokovno in ceno.
 Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le-
 jax za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsi-
 fiktorov in navideznega „poletna“ pri križcah, ki se
 drzno govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
 jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Priznana najnižje cene!

Modni salon**Marija Götzl** — Ljubljana, Zidovska ulica št. 8

odprto skladišče nasproti števil. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše
 nakitenih svilenih klobukov
 in slamnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznana najnižje cene!

General Josip Roth.

Imena vojskovodij niso vsa enako ožarjena s svitom splošne popularnosti. Skriti očem širokega prebivalstva, delujejo nekateri možje takorekoč za smodniškim dimom dogodkov, in le tu in tam jih pokaže odsvit nenadnega uspeha očem sodobnikov; pač pa vedo poznavalci neomejeno ceniti njihovo delo. Tembolji zaslužijo ti voditelji, da se splošna javnost še tekem vojske seznanji z njihovimi osebnostjo, z njihovim stalnim sodelovanjem z njihovimi cilji, z uspehom in slavo njim podrejenih čet. Državljeni Avstro-Ogrske morajo vedeti ceniti v vsakem posameznem poveljniku, kateremu zaupajo življenje svojih sinov, njegovo resnost, čut odgovornosti in pristno nadarjenost za vojaški poveljniški poklic. Med tistimi, ki so dali duševnemu življenju naše armade, izobrazbi njenega naraščanja v mirni dobi ravnotako plodovite pobjude, kakor so se vedeli v vojnem času kot voditelji večjih zvez, kot vresničitelji važnih strateških idej ovenčati s slavo, stoji v prvi vrsti general infanterije Josip Roth, zmagoviti vodja 14. zbor, ki se je v napadu in obrambi enako obnesel.

Josip Roth se je rodil v Trstu leta 1859. kot sin častniške družine. Iz svetohopoljskega vojaškega zavoda je vstopil na akademijo v Dunajskem Novem mestu, na katere čelu je kasneje kot poveljnik tako odlično deloval. 24. aprila 1879. je prisegel na zastavo in prišel kot poročnik k 21. lovskemu bataljonu v Celovec. Ko je dovršil vojno šolo, kjer je ob raznih prilikah pokazal nevsakdanjo znanstveno nadarjenost, je bil dodeljen generalnemu štabu ter je dosegel leta 1889. stotniški čin v generalštabnem zboru. Kot stotnik je deloval Roth od leta 1890. na Dunaju, najprej pri generalštabnem oddelku vojnega ministrstva. Ne da bi bil prej odrinil k četi, je bil po prestani izkušnji leta 1895. imenovan za majorja in generalštabnega načelnika 12. pehotne divizije v Krakovu. Kot podpolkovnik je deloval pri 5. zbornem poveljstvu v Požunu in kot glavni učitelj na zborni častniški šoli; znanstveno se je vedno bolj poglobljeval ter s svojo resnostjo in z visokimi cilji svojega dela vzbujal pozornost. Nato je prišel k četi in služil pri 76. pešpolku v Ostrogonu. Meseca maja leta 1901. je stopil na čelo ravnokar ustanovljenemu uradu za inštruktivna dela in vaje generalnega štaba. Tu, kjer so se izdelovali napotki za vojno šolo, za potovanja generalnega štaba, za izkušnje štabnih častnikov v generalnem in čenjskem štabu, kjer je imela z eno besedo svoje žarišče duševna izobrazba generalštabnih častnikov, — tu je mogel Roth v polni meri uveljaviti vse zmožnosti svoje osebnosti; za svoje izvršno službovanje je prejel red železne krone III. razreda in viteški križec Leopoldovega reda. Potem je postal generalni major in je kot tak poveljeval 98. pehotni brigadi na Dunaju in si obenem pridobil velikih zaslug za stanovske koristi častnikov kot prvi predsednik novouvedenega vzključnega častnega sveta. Nato ga je počastilo posebno zaupanje Nj. Veličanstva s poveljstvom na Terezijanski vojaški akademiji, iz katere je bil izšel svoj čas kot mlad lovski poročnik. Globoko znanje in energično poveljevanje, kristalnočista resnost njegovega življenja in obenem kljub vsej strogosti pristrčno, topločuteče razumevanje za mladino, — vse to je mladega generala prav posebno usposobljalo za to mesto, s katerega se je vrnil k četi šele leta 1914. kot poveljnik 3. pehotne divizije. 4. julija je prevzel Josip Roth poveljstvo te divizije, na katere čelu se je udeležil prvih vojnih dogodkov.

Skoraj nepregledni so boji in zapletki, v katerih sta se poslej na dveh bojiščih obnesli Rothova voditeljska nadarjenost in skrb za čete. Takoj v začetku se mu je posrečilo, da je priporil pri Vasilovu in Hulcu znaten uspeh nad Rusi in osvojil v dvadnevni bitki skoro 50 topov. V sijajnem, zmage veselem razpoloženju je vodil svoje čete začetkom septembra proti severu na rusko ozemlje, ko je zaradi

dogodkov na sosednjih frontah dobil povelje, da se umakne. Na mojstrski način, kljubujoč krutostim in težavam vremena in poti, prizadevaloč sovražniku, ki ne more pritisniti za njim, vedno nove izgube, — je vedel Roth izvesti dano nalogo in se ločiti od sovražnika malone brez vsakih lastnih izgub; posebno je tudi poskrbel, da se je odpeljal tren popolnoma po načrtu. Njegova energija, njegovo modro in preiščeno izkoriščanje vseh sredstev in položajev sta ga označevala kot rojenega za višje poveljstvo s samostojnim delokrogom. 1. oktobra je prevzel vodstvo 1. zbor in začel vrsto važnih, za zmagoviti razvoj ruske voje odločilnih akcij, katerih se moremo tu le nakratko dotakniti.

Začela se je oktobrska ofenziva z dolgo trajnimi in ljutimi boji v ozemlju Sana, ki so se vršili z menjajočo se srečo in so zahtevali od čet veliko vztrajnosti. Ker se je vzela prva armada nazaj, je dobil Rothov 14. zbor, ki je bil nadomestil 10. zbor, povelje, da se umakne, in dne 15. nov. je bilo premikanje teh čet v Krakovo srečno izvršeno. Kratki sunki iz trdnjave proti severu so prizadejali sovražniku občutne izgube. 28. novembra je dobil Roth povelje, da s svojim zborom in podrejeno mu nemško 47. rezervno divizijo napade od strani Ruse, ki so bili na zapadni strani v boju z 11. zborom. Sledili so dnevi slave in časti za 14. zbor: Bitka pri Limanovi - Lapanovu, oni odločilni in zgodovinski preobrat, ki bo v zgodovini za vsikdar zvezan z najvišjo hvalo orožnim činom 14. zbor. Kljub strastnemu odporu Rusov se je posrečilo, energično nadaljevati glavni sunek proti severovzhodu, kjer je bil sovražnik najbolj občutljiv. Zborno poveljstvo v Dolni se je udeleževalo teh bojev takorekoč v najsprednji ognjeni črti ter se krilo proti s štabno stotnijo in oboroženimi slugi; razen tega so se izvedla krajevna tehnična ojačenja. Sunek za sunkom, korak za korakom so naši potiskali Ruse nazaj in jih v času od 14. na 17. decembra zasledovali do Dunajca. Odločilni delež, ki ga je imel Roth v bitki pri Limanovi, katero je sodobna literatura že mnogostransko ocenila, je donesle Rothu posebno pismeno in ustmeno pohvalo poveljstva 4. armade.

Od srede decembra do začetkom maja so trajali pozicijski boji ob Dunajcu z menjajočo se silo. 2. maja pa se je začela znamenita velika ofenziva osrednjih držav Rothove čete so koj prve dni zmagale izredno močne posojanke na višinah med Duninom in Bialo jugozapadno Tarnova — znameniti koti 419 in 402 in že 7. maja vkorakale v Tarnov, kjer jih je sprejelo prebivalstvo z radostnim vzklikom. Nasproti močnemu sovražnemu odporu ob Sanu je imel Rothov zbor, ki je imel dotlej za seboj že prekrasne ofenzivne uspehe, nalogo, da na levem krilu krije sunek glavne armade preko Przemysla proti Lvovu. Zopet se je obnesla izredna zmes energije in preiščelnosti, krepkega napada in železne brambe, ki tako srečno označuje vojskovodsko delo Josipa Rotha. 25. so nastopili Rusi splošno umikanje, Rothov zbor je sledil skozi ozemlje ob Tanevu in 30. maja prekorčal rusko mejo, vznešeno razpoložen ob spominu na orjaške in mnogostranske bojne čine, ki jih je izvršil pod svojim poveljstvom od začetka vojske, ko je bil prvič prekorčal mejo. Kmalu nato je prevzel Roth poveljstvo nad 9. zborom, tako da mu je bilo sedaj podrejenih pet divizij. Posrečilo se je s to izborno skupino rusko fronto pri Voli Studzianki popolnoma prodreti in se sovražnim protisunkom tako energično postaviti po robu, da se je moglo zasledovanje nadaljevati; 30. so bili Rusi prisiljeni, da so se preko Lublina popolnoma umaknili. Pristno navdušenje meščanstva, ne pa ponarejeni »odrešilni hrup« ententnega časopisja, je pozdravil zmagovite avstro-ogrskete čete, ko so slovesno vkorakale v Lublin. Toda tu jim ni bilo dolgo ostati, dalje proti severu in vzhodu so kazali cilji v zasledovanju sovražnika. Nov predor južno od Lubartova je donesle prosto pot in bogat plen. Ko je general pehote Josip

Roth v zmislu povelja odkorakal v Cholm in stopil pod poveljstvo nemškega generala Linsingena se je njegov zbor podredil poveljstvu 1. armade (fcm. Puhallo), ki ga je poslalo v Kovel. Pot je vodila sredi skozi sovražno konjenico; krasni brzi pohod zboru je omogočil, da so naši presenetili Ruse in jim z nenadnim napadom dne 31. v enem mahu izvili trdnjavo Luck z vsemi znatnimi zalogami. Seveda so zbrali sedaj Rusi na teh posebno ogroženih mestih močne sile; sledili so vroči, ogorčeni boji z menjajočo se srečo. Tekom teh bojev je držal general Roth Luck v obliki predmestja toliko časa, da se je moglo to mesto začasno prepustiti sovražniku v polnem redu in brez izgube enega samega topa; ko so pa prišla nemška in avstro-ogrška ojačenja, smo Luck dne 26. znova osvojili.

Kmalu nato je odšel general Roth z zbornim poveljstvom na jugozapadno bojišče, bil v Brixnu podrejen tirolskemu deželnoobrambnemu poveljstvu in prevzel tu poveljstvo na vzhodni in dolomitski fronti. Četverti polki cesarskih lovcev, ki so se na severovzhodu pod svojim ljubljenskim in spoštovanim vodjem vse te mesece junaško borili, so prišli sedaj po kratki ločitvi k njemu nazaj, da se z njim udeležijo brambe svoje domačije. 20. novembra se je poveljstvo preselilo v Bruneck in vodilo od tu energične, uspešne in slavne obrambne odredbe proti sovražniku, ki je silil v južno Tirolsko.

G. p. Josip Roth je bil na bojišču odlikovan kot divizionar s komanderskim križcem Leopoldovega reda, kot zborni poveljnik z redom železne krone I. razreda, dalje s častnim znakom I. razreda Rdečega križa, končno z železnim križcem I. in II. razreda; podeljeno mu je bilo tudi dostojanstvo tajnega svetnika. Te časti kažejo tudi na zunaj, kako neminljive zasluge si je pridobil odlični, osebno tako skromni voditelj za koristi zavezniških osrednjih velesil. Ljubezen njegovih vojakov, zaupanje in hvaležnost avstro-ogrskih državljanov mu bodo sledili na vseh njegovih nadaljnjih potih.

Josip Steinberger †.

(Spominu mladega narodnjaka in dragega prijatelja.)

Maribor, 4. julija 1916.

Neizprosna smrt nam je zopet ugrabila mlado, nadebudo bitje, ki je bilo po vsem svojem bistvu ustvarjeno, da zavzame mej prvimi ob narodni meji kedaj odlično mesto. V najlepši, prvi moški dobi, je izdihnil dne 3. t. m. v bolnici č. usmiljenih bratov, po dolgoletni, mukepolni boleznii, v cvetu prvih moških let gospod Josip Steinberger, ljudskošolski učitelj v Poljčanah.

Že od leta 1908. sem, ko je bil v četrtem letniku mariborskega moškega učiteljskega, je hiral. Kot spreten in vester predelovalec našega »Sokola«, je takrat napravil nesrečen skok. V kolkih mu je odpovedala roka, in ko je prišel na tla, mu je izpodrsnilo. Padel je tako nesrečno, da si je poškodoval trebušno mreno in desna ledvica. Moral je v Gradec v bolnico, koder je srečno preстал prvo operacijo. Šest mesecev je bil prvič v deželni kliniki, skoro do konca leta, a kljub temu v svojih študijah ni zaostal, marveč napravil še v istem šolskem letu, julija 1909, zrelostni izpit z odliko in posebno pohvalo. Še istega leta je znova obolel. Na jesen je bil nekaj mesecev suplent tukajšnje deške vadnice, a na pomlad 1910 je moral zopet na kliniko. Do julija istega leta je preстал srečno četvero težkih operacij, se vrnil v Maribor in si opomogel toliko, da je pričel še isto jesen z rednim poukom.

Ves čas svojega prvega poučevanja na Poljskavi pri Pragerskem do leta 1914 na poletje, se je počutil zdravega, močnega in zopet je pričel s telovadbo, v poglavitnem s prostimi vajami. V par kratkih tednih je zopet veljal kot eden najboljših našega »Sokola«. Bolezen je malo in popolnoma popustila in že je vstajalo upanje — Joško bode okreval popolnoma. Upanje je vstalo prezgodaj.

Kmalu po začetku vojne se je zopet vrnil v našo sredo, je bolezen vendarle izbruhnilo z novo, podvojnico močjo in ko je šel vprašati avgusta 1915 slavnega graškega operaterja profesorja Luksa za svet, mu je dejal, da si ga ne upa operirati, ker je stanje njegove krvne moči prešibko. Svetoval mu je naj jemlje zdravila in kadar se mu kri očisti takrat naj se zglašuje zopet — če je pripravljen na vsakoršen izid operacije, koja je v naprej označil kot velenjavno. Čakal je do koncem januarja 1916 in potem — je tvegal. Skrajja je bilo mnogo upanja, a žal, kmalu se je izpreverglo vse na slabše, slabo in končno je podlegel, končno je našel večnega lečila v Nirvani, po koji je vedno hrepelena njega mlada, vzorov in slutenj polna duša . . .

Nagnil se je cvet . . . Mlad je bil naš Joško. Jedva 26 let mu je bilo. In vendar nismo imeli tako izbornega, žilavega narodnega delavca zlepa mej nami, kakor je bil on. Vzrasel od moje prvi mladosti v sosedni občini mesta, v Karčovinji oziroma Leitersbergu pri Mariboru, je poznal ves način, vso bistvo njegovo v narodnem boju. Bil je eden onih narodnih buditeljev, ki je izvrševal narodno - manjšinsko delo v vsem svojem obsegu in prehodil je cele dneve svojih počitnic od posestnika do posestnika, od kočarja do kočarja in od viničarja do viničarja. Ko je pričelo narodno gibanje med slovenskim železničarstvom, je tudi na tem polju prišel v obeh označenih občinah svoje požrtvovalno delo — povsodi z lepimi, vidnimi uspehi. Kakor je bilo njegovo delo krepko v podrobnem delu za probno našega naroda, tako je bilo krepko tudi, kadar je zastavil v ta namen svoje spretno pero v našem dnevnem časopisu, tednikih itd. Marsikdaj je moral ostrmeti, kadar je uveljavljal, bodisi tam, bodisi tam svoje nazore. A ne le v ožjem, narodno-političnem oziru, tudi v širšem političnem življenju je bil izborno poučen. Mladenču - možu, mu je bila politika stvar najresnejšega študija in študiral jo je v pravem pomenu besede. Redko je stopil potom našega časopisja — in še takrat pod psevdonimom — v široko javnost, kadar pa je to storil, se je njegova izjavjanja nepristransko priznavala in videle se jim je, kako temeljito so preiščena. Zgodilo se je, da je poslušal osebnost kritiko takih svojih člankov in spisov in mnogokrat se je z nekako okornostjo ločil oziroma izognil pohvalnim beesdam namenjem nepoznanemu piscu.

Josip Steinberger je bil tudi zvesti sodruknik našega mladega narodnega odra. Pohvalo, koja je drugodi sprejemal kot nepoznan le takorekoč na tilnem, je žel tu vedno glasno in nedeljeno. Za burke ni maral, za to pa je živel z vsjo svojo dušo in z vsem svojim telesom v dramii »Žetev«, »V znamenju križa«, »Beuhur« in cela vrsta drugih, zlasti pa »Quo vadis«, so pokazale vso njegovo veliko zmožnost. V »Žetvi« kot knjigovodja prvič na odru je presentil, ko pa je sodeloval zadnjič kot Petronij v »Quo vadis«, je strmel sleherni poldrugotisočglave množice. Sijajni nastop je pričaral takrat na oder Petronija v tako verodostojni obliki, da je velo iz vsega res nekaj, enako dnevom velikega rimskega požara. Dasi obdan z najboljšimi naših domačih igralcev, ga niso spravili oni do popolne veljave, marveč on njih in jih še daleč prekašal ves večer, če ravno je dramizacija »Quo vadis« priznana ena najslabših. Od prvega vstopa na oder, pa tja do svojega zadnjega prizora — umirajočega je bil pravi, veliki »Petronij« blaznega svojega »cezarja - Nerona« . . .

Jos. Steinberger je kljub svoji težki, zavratni boleznii končal malo ne vse študije učitelja. Imel je maturo, sposobnostni in meščanko šolski izpit, vse troje z odliko. A hrepel je v tem oziru še dalje in sigurno bi bil dosegel vse . . . Razumel je poleg slovenščine in nemščine oba ostala glavna jugoslovanska jezika, razumel je ruski in tudi precej francoski, angleški in laški. Kratkot bil je izreden talent in menda ravno za to je moral leči tako zgodaj, tako prerano

v grob. Saj je prokletstvo usode, da morajo ravno najbolj nadarjeni podležti v največjem številu, predno sploh pride njih nadarjenost do prave veljave.

Jos. Steinberger zapuščala mater in zaročenko. Vemo, da za nje ni tolažitnih besed v tej neizmerni boli in tugi, kakor jih nimamo niti sami zase. Prepričani pa naj bodo oni, kakor smo to i mi, da mu je danes, po toli mučkapolnem življenju, lahko, Duh njegov je zagrnil, mrak večnosti, tam pa ni ne sanj, ne trpljenja, ne brd-kosti . . .

Naj počiva! . . . Amen.

Ivan Skvarča.

Zelo dober

sadni mošt

oddaja:

Franc Matheis
Eggenberg pri Gradcu.

Fellerjeve tek pospešujoče, voljno odvajajoče rabarbarske kroglice z znakom

„Elzakroglice“

prineso olajšanje.

6 škatlic franko 4 K 40 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr. št. 238 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem.

KAVA!

Ze zmlata, že s sladkorjem in vsemi primesmi v kockah za 1/2 litra kave. Ena taka kocka stane samo 24 vin. 500 kron plačam tistemu, kateri more reči, da ni vredno.

Navodilo za pripravljavanje se glasi: 1 tako kocko v pol litru vode 5 minut kuhati, od ognja vzeti, 2 minuti pokrito pustiti in najboljša kava je gotova. — Po pošti pošiljam najmanj 20 kock, to je 1 kg K 4-80!

! Ovoj se zaračuni po lastni ceni!

Pošilja se proti povzetju. Sprejemam pa naročeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja.

100 kock 5 kg znižana cena K 22.—

Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica

Ivan Urek

Ljubljana 5, Mestni trg št. 13, dvorišče, desno. 1956

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 202,841.494.— ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 30. junija 1916:

== K 119,818.048.— ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil in vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodajna varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zakleptom stran ke. — Opravišče o. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Ameriko.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

== Družjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Išče se za 1. avgust
2 sobi s pohištvom
in kuhinje ali s porabo kuhinje.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „F. A. 2143“.

Poštna pomočnica

Želi v svrhu nemške konverzacije in temeljite prakse, mesto samo za oskrbo.

Prijazna sporočila pod „Dobra moč/2102“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Meblovana ali nemeblvana

soba

se išče v bližini glavn. kolodvora.

Ponudbe na blagajničarko v kuhinji restavracije na glavnem kolodvoru. 2147

Motorno kolo

»Neckarsulm« 3 HP. se prodaja po zelo nizki ceni. Na ogled pri tvrdki Čamerik & Komp., Ljubljana, Dunajska cesta, kjer se nahaja v shrambi. 2146

Urvice (odpadki)

predlvo, kg à 390 K 5—10 kg pošlje kamorkoli 2150

Braun, Gradec, Neutorgasse 41.

Proda se

gramofon

v Kolezijski ulici št. 10.

Rudolf Vidali, Piran, Istra, podjetnik v razpošiljanju

SOLI

prejema naročila po zmernih cenah. 2031

Mirna stranka brez otrok, želi za avgust ali takoj, stalno

stanovanje

2 do 3 sobi s pritliklinami.

Ponudbe se prosijo na upravn. »Slov. Naroda« pod „stalno stanovanje/2145“.

Večjo množino

prašičev za rejo

je na prodaj.

Poižve se v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Podplatni odpadki

za podpetnike in popravila kg à 3 K.

Poskusna pošiljatev 4—10 kg kamorkoli

razpošiljalnica Braun

Gradec, Neutorgasse 41.

Primarij

dr. Jos. Stojc

ne ordinira do 7. avgusta.

Stanovanje

s 4 sobami v II. nadstropju se odda s 1. novembrom stalni in mirni stranki.

Več se izve v pisarni „Narodne tiskarne“.

Dobro gostilno

se vzame v najem eventualno se kupi z nekaj zemljiščem, ležečim ob železnici. 2142

Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod „Dobra gostilna:2142“.

Jščem dobro ohranjenega

„Valvazorja“

Ponudbe z navedbo cene na: Georg Pregel, k. u. k. Marinekanzleibeamter, Pola, k. u. k. Seekartendepot, Marinefeldpost. 2135

Sadjevec

izvrstni štajerski, se prodaja od 56 litrov naprej.

Kupci naj pošljejo svoje naslove na upravn. »Slov. Naroda«. 2099

Ženitna ponudba.

Mlad železničar želi s gospodično ali vdovo brez otrok, 16 do 22 let staro, lepe zunanosti, s poštene hiše in premoženjem, stopiti v korespondenco. 2152

Ženitev ni izključena. Prosi se za sliko.

Ponudbe pod „Austria 205/2152“ na upravn. »Slov. Naroda“.

V Krškem na Dolenjskem je takoj naprodaj

lepo posestvo

obstoječe iz solidne hiše, prostornih gospodarskih poslopj z velikim dvoriščem, rastlinjakom, ledenico, parkom, vrtovi, vse skupaj ob cesti, iz vinogradov, travnikov, njiv itd.

Krasna prilika za vsakršno podjetje radi ugodne lege in velikih prostornosti, sigurna naložitev kapitala, ali pa tudi za mirno življenje. 2054

Pojasnila daje dr. J. Hočvar, župan v Krškem.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; „Neril“, barva za lasse in brado od Dr. Dralica po 2 in 4 K, lasne vode in masti; Sampoona za umivanje las, šminke in puder ponikli i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpklicenja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 1 in v nedelje od 9 do 11 ure dopoldan.

Proda se zaradi nabave večje, dobro ohranjena

mostna tehtnica

(Brüchenswaage)

za 2000 kg teže; pripravna za kakemu sejmšču za živino.

Na ogled in na prodaj pri Mihaelu Omahen mlajši, Višnja gora. 2141

Vino belo in rdeče . K 136 — 160

sadni mošt K 52 — 60

50% slivovka & tropinovec . K 560

namizni kis iz pristnega vina . K 56

po 100 litrov brez posode s naplačilom, ostanek po povzetju prodaja

J. Kravagna v Ptuj.

60 ur luči dajejo

Rachmannove „Luna“

sveče

n. drž. pat.

stanejo

10 vinarjev.

Dobe se v vsaki trgovini.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti akutnemu in kroničnemu kapavcu (triperju), belemu toku, cystidi, črvesnemu in mehurnemu katarju i. t. d.

Brez vbrizgavanja! O Gonokteinu piše Zentralblatt für gesamt Gynaikologie und Geburtshilfe, Band I, Heft 4, stran 127.

Capsulae antigonorrh. Tanno-Kawa Bismuth comp. ali Gonoktein vsebuje črsovine raznih trav (Uvaursi, Rheum-palmatum, Erythraea centaury, Menyanthes trifol.) Kakor tudi smole Kawa-Kawa, Kubeba kiselinu, Cubebin, mali kvantum Bismutha.

Črsovalna kislina je v preparatu kemično spojena, (način tega kemičnega spajanja je tajnost proizvajalčeva) tako da se v želodcu ne spaja z beljakom, a v tenkem črevu se ne izločuje žolčna kislina, marveč deluje na sluznico urugitalnega trakta, kjer se gode take spremembe na stenah žil, da nastanejo za lenkocite nepuščne; s tem se ublažuje sekrecija tkaniiva in zmanjšuje se gnojno iztekanje kapavca.

Izginja tudi neugodno žgetanje pri vodi kakor tudi ponehava prisiljena voda (Harndrang) in pomaga učičevati Gonokoke.

Draženje ledvic, škodljivo delovanje na sluznico prebavnega trakta ne pokažuje se pri rabi tega zdravila. Tudi v kroničnih slučajih je konstatirano njegovo dobro delovanje. Relativno je ceno sredstvo, tudi za siromake.

Lamers (Amsterdam.)

Dobi se v vseh večjih lekarnah.

Skatljica K 6.— 2130

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trakovcy,

Zagreb: Lekarna „Salvator“, S. Mikšević, Jelencijev trg.

Proizvoja: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrbovice 552.

Behavitelj vojnega ministrstva in Vojno-saravnstvenega združenja.

Stranka brez otrok išče za takoj ali s 1. avgustom v Spodnji štški

stanovanje

s 2 sobama, kuhinjo, jedilno shrambo, balkon, vodovodom in z drugimi pritliklinami. (I. nadstropje ali visoko pritlikje), kolikor možno v legi brez prahu, z prostim razgledom. Ponudbe pod „A./240 poštneležeče Spodnja štška. 2137

Vermut vino

najboljše kakovosti se dobi v sodčkih od 56 litrov naprej po primerno nizki cenil pri 1949

M. Rosner & Co.
v Ljubljani.

Lepo posestvo

obstoječe iz velikih in dobro nasečih vinogradov in sadnosnikov travnikov, nje, z gozdom, zidano hišo in gospodarskim poseljem, ono ure od železniške postaje oddaljeno, je za 64000 K iz praste roke prodati. Vpraša se pri lastniku KAROLU GREGORIČU v Stremeljah pri Brezicah ob Savi, Spodnje štajersko. 2138

Kontoristinji

zmožni slovenske in nemške stenografije in strojepisja, se z dobro plačo

2149 tako sprejme.

Ponudbe z navedbo dosedanega službovanja je poslati pod „Prihodnost/2149“ na upr. »Slov. Naroda«.

Vino in sadni mošt

od 56 litrov naprej,

suhe hruške

od 5 kg naprej in 2:08

novi „Silva“ vrec

namizno in zdravilno kislno vodo

razpošilja po povzetju

A. OSET

pošta Guštanj, Koroško.

Posoda se zaračuna po lastni ceni in se nazaj vzame. Sprejem tudi steklenice v polnitvo in protiračun na žel. postajo Spodnjidravnograd.

Šartljeva moka „Hasin“

Po velikem trudu se mi je posrečilo doseči zopet večjo množino

šartljeve moke „Hasin“

ter s tem obveščam vse svoje cenj. naročnike, da se bližajo prazniki in naj obeden ne odlašaj z naročili na zadnje dni, ker jaz moram vse naročila izvrševati po vrsti.

Kakor gotovo vsakemu znano, 1 zav. rabite za 1 šartelj ne da porabite kaj sladkorja, kvasa itd. 1955

Po pošti se pošilja kakor dosedaj najmanj 3 zav. po povzetju. 1 zavitek stane K 1:50, 50 zavitev naročilo po K 1:40. Na tisoče pripravilnih pisem na razpolago vsakemu. Toraj prosim takojšnjih naročil, dokler še kaj zaloge. Razpošiljalnica IVAN UREK, Ljubljana 5, Mestni trg 13, dve-rišče, desno.

Vojnopostne dopisnice.

K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubezenskih K 5—; umetniških razglednic K 6 razpošilja po povzetju 1551

Schleier-Jeva zaloga razglednic Dunaj XV/15, Brunnengasse 67. Ako ne ugaja, denar nazaj.

Za gospodično samo se išče

prazna soba

s kuhinjo. 2095

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „1. avgust/2095“.

Kupim dobro, lahko

KOLO.

IVAN SEUNIG, Ljubljana, Stari trg št. 7. 2118

Lepo veliko skladišče

se s 15. julijem odda v Franciš-kanski ulici št. 8. 2129

Išče se

oskrbnik

(majer), za večje posestvo. Vstop takoj. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«. 2121

„Dourženi šestošolec“

se sprejme kot

aspirant v lekarni

A. Šusteršiča v Krškem.

Javorjeve in smrekove

deske

se prodajo.

Pojasnila pri Franju Žagar, Stari trg pri Rakoku. 2091

Lep LOKAL

v katerem je bila že več let trgovina z železino, se zaradi odpotovanja odda za avgust. 2103

Z lokalom je združeno tudi stanovanje.

Poižve se Karlovska cesta 8.

Novo srečke avstr. Rdečega križa.

Glavni dobitki K 500.000

„ 300.000

„ 200.000

„ 150.000

najmanjši dobitki 30

4 žrebanja vsako leto.

Subskripcijski kurs K 30.—

se lahko podpišejo pri moji banki proti naplačilu najmanj 6 K za kos.

Bančna hiša S. Fischer, Dunaj IX/3

Währingerstrasse 41. Ustanovljeno 1895.

prehrano

bi rad oddal svojega 12 1/2 sina, realca k slovenski družini, kjer se tudi nemško govori, s 1. septembrom. Pogoji: Vestno nadzorstvo pri pouku in le če je kak gospod v hiši. 2129

Cenjene ponudbe z navedbo cene na Matija Zicherl, tob. trafikant, Gradec, Leonhardtstr. 129.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Dolniška glavica 8.000.000 kron. „

Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fondl okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po **4 1/2 %** št. št. **2 %** rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nahajala vojnih vplačkom v vseh državah, izvršuje se točno in najkvalitetneje.

B. Smetanovo življenje — tragedija

Petdeset let že razveseljuje in zabava »Prodana nevesta« glediška občinstva; sprva doma, pozneje tudi v tujini. Povsod si je pridobila slavo in v svetovni glasbeni zgodovini ima častno mesto kot prehod od Mozartove »Figarove svatbe« k novejši komični operi. B. Smetana si je bil svest svojega velikega dela in korist in slavo svoje domovine in malo znano je — vsaj pri nas Slovincih —, kako trnjevo umetniško pot je hodil in kako bridko kupo trpljenja in razočaranja je moral izpiti najzaslužnejši češki skladatelj. Malo je umetnikov, ki bi jim bila usoda prizadejala toliko krutih in neusmiljenih udarcev kot ravno Smetani.

Ker se je že v mladosti popolnoma hotel posvetiti glasbi, si je moral služiti kruh s poučevanjem. V Pragi je živel v bedi: imel ni niti klavirja in mislil je že na samomor. Z denarno pomočjo skladatelja Liszta je otvoril glasbeni zavod in ga je vodil do svojega odhoda v Göteborg na Švedskem, kjer so mu pouhodili ravnateljstvo Filharmoničnega društva. Za par let je tam Smetani sijalo solnce sreče. Imel je s svojim koncertnim delovanjem lepe uspehe, dobro se je počutil v finančnem oziru. Toda ljubezen do rojstne zemlje ga je vlekla v domovino. Na povratku ga je zadel rodovinska nesreča: umrla mu je soproga.

Prišedši v Prago se je hotel Prazanom oglasiti s prireditvijo koncerta. Pri glavni skušnji ga je neki profesor konservatorija vprašal, če zna dirigirati. Smetana je mirno odgovoril: »Poskusim«. In to je bilo po velikih mojstrovih uspehih na Švedskem! Pri koncertu ga je seveda pozdravila — prazna dvorana. — Kmalu potem je bilo prosto mesto ravnatelja na praškem konservatoriju. Dasi je bil Smetana tedanj največji češki pianist virtuos, hkratu dober pedagog, so dali mesto drugemu. Pa ni se dal ustrašiti. Vedel je, da je treba občinstvo vzgojiti. Začel je s prireditvijo koncertov na abonement. Uspeh: veliki deficit. — Ko je razpisal grof Harrach nagrado za najboljšo češko operno delo je Smetana vložil svojo prvo opero »Branibori v Čehi«. Šele po dveipolletnem premišljevanju — intrigi ni manjkalo — je jury priznala nagrado Smetani. Vprizoritvi pa opere niso hoteli. — Druga predstava »Prodane neveste« je bila slabo obiskana in tedanj glediški ravnatelj je rekel: »Sie Smetana, mit ter Prothana ist nichts!« V takih gorastasnih razmerah je začel Smetana urediti svoje idealne načrte: hotel je ustvariti češko glasbeno dramo in ji priboriti slavo kulturega sveta. Rodil se je večno lepi »Dalibor«. Oddlonila ga je kritika in — občinstvo. Po petih predstavah je to krasno delo moralo iz repertoira in v poznejših 19. letih so ga izvajali le štirinajstkrat. Do svoje smrti ni mogel Smetana pozabiti te krivice. Še le potem je »Dalibor« dosegel zasluženo ublaževanje in danes je ena najpriljubljenejših oper večjih odrov.

»Prodano nevesto« je Smetana predelal za Pariz. Razdelil jo je v tri dejanja (prej le dve), zamenjal je prozo z recitativi, kar je vrednost dela izdatno zvišalo. Mojstrovih sovražniki so se takoj oglasili, češ, »ne le, da noče komponirati v narodnem slogu, še to hoče skaziti, kar je prej dobrega napisal.« Ti konservativci so bili namreč mnenja, da mora nastati češka opera le na podlagi narodne pesmi. Z besedo in peresom so intrigirali proti Smetani »wagnerjancu«. Zastavo njegovih nasprotnikov je nosil neki P i v o d a, mož nizkega obzora, ki so mu bili Smetanovi umetniški cilji docela tuji. Zaganjal se je vanj ob vsaki priliki, hotel je Smetano kot kapelnika Prozatimnega gledišča, propagatorja tuje, nenarodne glasbe izpodrinuti. Smetanov odgovor na vse to, je veleznačilen. V času najhujšega rovanja proti sebi je mojster pisal največje svoje dramatično delo, opero »Libušo«, apoteozo češkega naroda, ki jo je namenil boljšim časom, predvsem k vprizoritvi na slavnostne dni svojega naroda.

Vprizoritve »Prodane neveste« v Petrogradu je v veliko veselje Smetanovih sovražnikov kritika odklonila. Znani skladatelj Cezar Kuj je celo pisal, da to ni nikakva skladba, ampak improvizacija štirinajstletnega dečka, kar je Smetano globoko užaljilo. — V gledišču, ki mu je bil 1872 ravnatelj je imel malo pravic, pa veliko odgovornost. Vsak nedostatek so pripisovali njemu na rovaš. Edino veselje mu je delal orkester: bil mu je vdan in je rad sledil njegovim intencijam. V ta čas spada premijera mojstrove opere »Dve vdovi«, ki jo je kritika sprejela hladno in ji kot vedno očitala »wagnerijan-

stvo«. Kar se sovražnikom ni moglo posrečiti, je dosegla usoda.

Smetana je v letu 1874. popolnoma oglušil in je moral dati slovo gledišču. Njegova gluhost ni izvirala iz ušesne bolezni, marveč možganov. Rad bi se bil ozdravil, toda kje vzeti denar? V ta namen so njegovi učenci iz grofovskih rodbin priredili koncert. Oglasili so se zopet časopisi: še sedaj zloba ni mogla prenehati. Nazivali so nagrado za vprizarjanje Smetanovih oper »Madenbrot«, očitali so mojstru, da nič ne dela, da vleče ogromno gažo (1200 gld. letnih), da v osmih letih ni drugega napisal kot dve operi, ki se ne morejo vzdržati na repertoarju. Imenovali so »Narodni divadlo«, ki je bolnega mojstra podpiralo »invalidovno«, »patološki zavod«! Take surovosti je moral prenesti gluhi umetnik, ki je vse svoje življenje posvetil napredku češke glasbe!

Potr je zapustil Prago in šel k svoji hčeri v Jabkenice. Tu je v zatišju napisal najkrajše svoja dela, ciklus simfonijskih pesni »Moja domovina« (Na vlast) in komorni kvartet »Iz mojega življenja«. Nastala je prelepa komična opera »Poljub« (Hubička), ki jo je občinstvo sprejelo z navdušenjem. Pa vkljub temu razočaranj še ni hotelo biti konec. Smetani so ustavili gažo. Rekel je: »Morda se še zgodi, da bom moral hoditi z lajno po svetu.« Priznanje je Smetana dobil pravzaprav šele na jubilejnem koncertu v proslavo 50letnice svojega delovanja in zlasti ob otvoritvi Narodnega divadla, ob prvi vprizoritvi »Libuše«, ki jo je videl ali ne — slišal. Tudi naslednja opera »Tajnost« (Tajemství) je našla precej razumevanja, dočim je vprizoritve »Črtove stene« po zaslugi ravnateljstva izpadla škandalozno. Na benefični predstavi v Smetanovo korist je bilo gledišče prazno. Smetana je prišel do zaključka: »Star sem že, nič več mojega ne marajo.«

Vrnil se je v Jabkenice. Bolezen je hitro napredovala. Imel je halucinacije, grozne sanje, ki so ga oropale spanja — največje njegove utehne. Šestdesetletni Smetanovega rojstva so hoteli slavnostno proslaviti in tako pokazati zahvalo za njegovo delovanje. Prišlo je spoznanje, žal prepozno. Smetana je ležal tačas v Jabkenicah že brez zavesti. Prepelehtji so ga morali v praški zavod za umobolne, kjer je 25. maja 1884 umrl. Končala je tragedija človeka, ki je češki glasbi zagotovil mesto v svetovni umetnosti. Danes slavi češki narod v Smetani enega najboljših svojih sinov, človeka univerzalnega duha, velikega virtuoza, očeta češke opere. Z. P. (Praga.)

Oddaja kovinskega orodja.

C. kr. deželna vlada razglša:

A.

Na podlagi ministrskega ukaza z dne 16. junija 1916, drž. zak. št. 181, se na odredbo, ki jo je izdalo c. kr. ministrstvo za deželno brambo, spoznamo s c. in kr. vojnimi ministrom in c. kr. trgovskim ministrom zaukazuje sledeče:

I. Orodje iz bakra, bakrovih zlitin in nikla, ki se mora oddati.

Oddati se mora:

1. kuhinjsko posodje (kotle za kuhanje, vkuhanje in za sladolep, lonce, kozice, ponve, modle itd.) in priprosto namiznino (hladilnike, skledice, tace, skodelice, svečnike itd.) iz bakra (tudi pocinjene ali z drugimi kovinami prevlečene); pod namiznino ni razumeti jedilnega orodja (noži, vilice in žlice);

2. pod št. 1 navedeno posodje in orodje (izvzemši »pasarsko blago«, kakor skledice za juho, ročke, sita, skodelice za omako, skodelice za prikuho itd.) iz čistega nikla;

3. kuhinjsko orodje (n. pr. možnarje, tolkače, kotliče za sneg, preproste svečnike, izvzemši pločevinaste svečnike, likalnice, tace itd.) iz medi;

4. pralne kotle, vodne kotle pri ognjiščih, navadne vodne posode kakor tudi kopalne banje iz bakra (tudi pocinjene ali z drugimi kovinami prevlečene);

5. kotle za vkuhanje sadja iz bakra ali medi, ako se ne uporabljajo v tovarniških obratih;

6. navadne kotlice za žerjavico ali za ogenj in navadne podstavke za peči iz bakra, medi, bronca, tombaka;

7. medeni uteži, posamez težke po pol kilograma in več;

8. navadne droge (cevi) in nosilce za zavese, droge (cevi) za preproge, prijemne in varnostne droge (cevi iz medi, ki se lahko snamejo in nimajo nobene ali lahko odstranljivo vlogo).

Natančnejše določbe in izjeme slede pod III. in IV.

II. Kdo mora oddati.

Pod točko I. navedeno kovinsko orodje morajo oddati:

1. izdelovalci in trgovci, ki navedene predmete izdelujejo ali prodajajo;
2. gospodinjstva;
3. hišni lastniki;
4. imetniki gostilničarskih in krčmarskih obrtov, pekarij in slaščičaren;
5. društva, samostani, bolnišnice, zdravilišča, domovi za odpočitek, kopalnišča, učni in vzgojevalni zavodi, jedilnice in vsakovrstni zavodi;
6. vsakdo, ki poseduje predmete pod I. točko 6. 7. ali 8. navedene vrste, v kolikor gre za te predmete;
7. vsakdo, ki hrani pod I. navedene predmete za onega, ki je dolžan oddati.

III. Kaj se mora oddati.

1. Izdelovalci in trgovci morajo iz svojih zalog, v kolikor pridejo v poštev predmeti pod I. točko I. do 8. navedenih vrst, oddati eno tretjino, oziroma polovico in sicer:

a) eno tretjino, če so po predpisu ministrskega ukaza z dne 29. decembra 1915, drž. zak. št. 401, že oddali eno tretjino svojih zalog kovinastega orodja;

b) polovico tedaj, če se to ni zgodilo.

Tretjina, oziroma polovica se izračuna po teži posameznih vrst kovin, pri čemur naj se smatrajo med, bron in tombak kot ena kovinska vrsta (bakrove zlitine); v okviru teh vrst ima posestnik prosto izbero predmetov, ki jih mora oddati.

Tej teži je prišteti one teže, o katerih se more posestnik izkazati, da jih je brezplačno prepustil »Patrijični zbirki kovin«, ali da jih je iz proste roke prodal centrali za kovine, akcijska družba na Dunaju, ali nakupovalnicam, ki so za nakup posebej pooblaščen. Poleg tega morejo izdelovalci in trgovci prišteti one množine tež polizdelkov in gotovih izdelkov, katere so dokazano oddali na podlagi rekvizijskih ukazov. Tozadevna dokazila naj se pripravi za vpogled prevzemne komisije.

Izdelovalci in trgovci, ki so po predpisu ministrskega ukaza z dne 29. decembra 1915, drž. zak. št. 401, oddali eno tretjino svojih zalog kovinskega orodja, smejo prišteti samo one množine tež, ki so jih po 25. februarju 1916 darovali »Patrijični zbirki kovin« ali so jih prodali centrali za kovine, akcijska družba na Dunaju, oziroma njenim nakupovalnicam, ali so jih oddali na poseben rekvizijski nalog.

Od vsote, ki se je na ta način dognala, naj se vzame tretjina, oziroma polovica; da se dožene množina, ki jo je treba oddati, naj se od tega odštejejo prej omenjene množine tež.

2. Vsi ostali, k oddaji zavezaní (II. točka 2. do 7.) morajo načeloma oddati vse kovinsko orodje.

Če se pa trdi, da je kak predmet neobhodno potreben, odloča o tem po § 7., tretji odstavek ministrskega ukaza z dne 23. septembra 1915, drž. zak. št. 283, v vsakem posameznem slučaju pristojna prevzemna komisija, ki naj upošteva možnost, nabaviti si nadomestne predmete iz drugih snovi.

Ta komisija dovoli po potrebi primerno dobo za nabavo nadomestnega predmeta in za naknadno oddajo.

Če se kak predmet vsled nepogrešljivosti ali v svrhu nabave nadomestila posestniku trajno ali začasno pusti, ali če prevzemna komisija tak predmet vsled tega, ker ga ni treba oddati, vrne, dobi posestnik potrdilo, ki svedoči to okoliščino.

IV. Kovinsko orodje, ki ga ni treba oddati.

Oddati ni treba:

1. Predmetov iz drugih snovi, ki so z bakrom, mesingom, bronom, tombakom ali niklom samo prevlečeni ali obloženi (platinami);

2. kotlov iz bakra ali mesinga za vkuhanje sadja ali sočivja, ki se rabijo v tovarniških obratih ali na strokovnih šolah;

3. kuhinjskih tehtnic, samovarov za čaj, takozvanih dunajskih strojev za kavo, električnih priprav za kuho, kotlov z manometrom po kuhinjah in pralnih bobnov;

4. vodnih kotlov pri ognjiščih tedaj, če postane vsled njihove odstranitve ognjišče brez ozira na dobivanje gorke vode neuporabno;

5. navadnih drogov (cevi) in nosilcev za zavese, izvzemši onih, ki spadajo k zalagam izdelovalcev ali trgovcev, brez ozira na to, kje da se zaloge nahajajo;

6. lekarnarskega orodja;

7. predmetov, ki imajo posebno umetniško ali zgodovinsko vrednost.

Pod točko 7. navedeni predmeti se morajo vendar predložiti prevzemni komisiji, da povzroči odločitev o oddaji; pri večjih zbirkah zadostuje predložitev natančnega zapisnika. V slučaju, da se je obdržal kak predmet posebne umetniške ali zgodovinske vrednosti pri prevzemni komisiji, dobi posestnik potrdilo. V. Oddaja od strani izdelovalcev, trgovcev, gostilničarjev in krčmarjev, pekarij, slaščičaren, društev itd.

(II., točke 1., 4. in 5.)

Dne 18. julija 1916 ali enega izmed naslednjih dni bo prišla prevzemna komisija k onim pod II., točke 1., 4. in 5. navedenim, ki so k oddaji zavezani, da pregleda kovinske zaloge, zahtevane v vojne svrhe, da določi zaloge kovin, ki se morajo oddati in da naznani vsakemu k oddaji zavezanemu — potem, ko se mu je izdal zapisnik orodja, ki se mora oddati — dan oddaje pri nabiralnici, ki se nahaja v občini.

Zgoraj omenjeni, k oddaji zavezani, morajo torej imeti kovinsko orodje do prihoda prevzemne komisije pripravljeno.

VI. Oddaja od strani drugih, k oddaji zavezanih. (II., točka 2., 3., 6. in 7.)

Gospodinjstva, hišni lastniki in k oddaji zavezani, navedeni pod II., točka 6. in 7., morajo — ne da bi pričakovali prihoda prevzemne komisije — oddati kovinsko orodje na v razglasu politične okrajne oblasti navedenem dnevu pri zbiralnici.

VII. Posebne določbe za večje bakrene kotle.

Oddati je treba pralne kotle, kotle za živinsko krmo, kotle za vkuhanje sadja in poljske kotle.

Če je nabava nadomestila potrebna in posestnik sam ni preskrbel nadomestila, se na njegovo prošnjo preskrbi nadomestilo, tako da se cena nadomestnega kotla vračuna v priznano povračilo, ali če je cena nadomestnega kotla višja, da povračilo sploh odpade; v ta namen mora posestnik pri prevzemni komisiji navesti natančne mere za zgornjo širino in globoko kotla, pri kotlih z robom tudi širino roba.

Oddaja se bo odredila potem, ko dospe nadomestilo.

Za nerabne kotle se more zahtevati samo primerna odškodnina, ne pa nadomestilo.

VII. Prevzemanje kovinskega orodja, določitev in izplačilo odškodnine.

Na določen dan morajo k oddaji zavezani osebno ali po pooblaščenih oddati predmete pri nabiralnici, pri čemur naj vzamejo s seboj morebitne zapiske, ki jih je že izdala prevzemna komisija.

Tam se bo potom komisije takoj določila teža, odredilo prevzete in se bo določila odškodninska postavka po ministrskem razglasu z dne 23. septembra 1915, drž. zak. št. 284, z upoštevanjem pribitkov in oddbitkov, kakor jih določa ta razglas.

Oddajalcu bo izročila komisija potrdilo, v katerem bo navedena vrsta snov in teža oddanih predmetov, kakor tudi odškodninske postavke za 1 kg in morebitni pribitki in odbitki.

Skupna odškodnina, ki pristojna k oddaji zavezanim, se bo izplačala na nakazilo intendantce pristojnega c. in kr. vojaškega poveljstva potom občine onega kraja, kjer se je oddalo proti predložitvi zgoraj omenjenega potrdila.

B.

Na podlagi ministrskega ukaza z dne 16. junija 1916, drž. zak. št. 182, se zaukazuje sledeče:

I. Oddaja cinastega orodja.

1. Vrči, merice in vse druge posode in orodje, skledice, krožniki, tace, pokrovi, žlice in druga oprava;

2. namizne tace;

3. kopalne banje, ki popolnoma ali vsaj v pretežnem delu obstojajo iz cina ali cinovih zlitin, se morajo po natančnejših predpisih ministrskega ukaza z dne 28. aprila 1916, drž. zak. št. 122, oddati na pristojno c. kr. prevzemno komisijo za kovine in zlitine (Gradec, Praga, Solnograd, Dunaj, severo - zahodni kolodvor).

Te predmete mora v slučaju, da v času, ko uraduje v dotični občini prevzemna komisija, nastavljena po ministrskem ukazu z dne 16. junija 1916, drž. zak. št. 181, še niso bili poslani na omenjeno c. kr. prevzemno komisijo, tisti, ki jih poseduje ali jih ima v zalogi, ali jih shranjuje za druge, oddati istega dne in na isto zbiralnico, kakor je to predpisano za kovinsko orodje pod A.

Za predmete posebne umetniške ali zgodovinske vrednosti velja isto, kar je ukazano pod A. IV., k točki 7.

II. Prevzemanje cinastega orodja, določitev in izplačilo odškodnine. Prevzemanje cinastega orodja in izplačilo odškodnine se izvrši po

določbah, navedenih pod A. VIII. Za določitev odškodnine veljajo odškodninske postavke, objavljene v ministrskem razglasu z dne 13. junija 1916, drž. zak. št. 175.

C.

SKUPNA DOLOČILA.

I. Nadziranje oddaje kovinastega orodja.

Da se dolžnost oddaje natančno izpolni, bodo pazile prevzemne komisije in posebne nadzorovalne komisije s tem, da pregledajo stanovanja, poslovne prostore itd.

Če komisije doženejo prestopke ali kršenje predpisov o oddaji, morajo pod danimi pogoji kovinasto orodje takoj na licu mesta prevzeti in nadaljno ukreniti v smislu zdlaj pod II. stoječih predpisov.

II. Izkazila k oddaji zavezanih.

Vsakdo, ki je k oddaji zavezan, mora biti v položaju, da se nasproti prevzemni komisiji in nadzorovalni komisiji primerno izkaže o oddanem in neoddanem kovinskem orodju pod A. I. in B. I. imenovane vrste.

Kot izkazila služijo:

1. Potrdilo, da se je kovinsko orodje res oddalo (A. VIII. in B. II.);

2. potrdilo, da je kovinsko orodje neobhodno potrebno, ali da se je posestniku začasno pustilo, kakor tudi potrdilo okoliščine, da kakega predmeta sploh ni treba oddati;

3. potrdilo, da je prevzemna komisija predmete obdržala, da se dožene njih morebitna umetniška ali zgodovinska vrednost. (A. IV. in B. I.)

Vsa potrdila in izkazi, ki jih izda prevzemna komisija, se morajo torej skrbno shraniti in na zahtevo vsak čas pokazati komisijam, katerim je poverjeno nadziranje oddaje.

III. Kazenska določila.

Kdor namenoma krši svojo dolžnost za oddajo, tistega kaznuje sodnija s strogim zaporom od enega meseca do enega leta in če je spravlil v nevarnost vojaške interese monarhije, s strogim zaporom od treh mesecev do treh let. Poleg tega se lahko prisodi denarna kazen do 20.000 K.

Vsako drugo kršenje izdanih odredb kaznuje v smislu § 13 ministrskega ukaza z dne 23. septembra 1915, drž. zak. št. 283, oziroma v smislu § 12 ministrskega ukaza z dne 28. aprila 1916, drž. zak. št. 122, politična oblast I. stopnje z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev.

IV. Prodaja kovinskega orodja iz proste roke.

Do dneva pred rokom za oddajo se predmeti, ki se morajo oddati, lahko darujejo »Patrijični zbirki kovin« na Dunaju I., vojno ministrstvo, ali prodajo iz proste roke centrali za kovine akc. družba na Dunaju in njenim nakupovalnicam.

V svrhu morebitne proste prodaje predmetov se morajo prebivalci onih krajev, kjer ni nobene nakupovalnice centrale za kovine akc. druž. obrniti na sosednjo nakupovalnico.

Razpolaganje v smislu prvega odstavka pa ni več dopustno pri predmetih, ki jih je prevzemna komisija po A. V. že določila za oddajo.

V Ljubljani, dne 30. junija 1916.

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na „Slovenski Narod“, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

Proti

zobobolu in gnjilobi zob

izborno deluje dobro znana
antiseptična

**Melusine ustna
in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom K 1-20.
Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajn juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusino-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudo, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izborno delujoče
antiseptične melusino-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Prodajam nov, še nerabljen pisalni stroj

»OLIVER« (model številka 6.) 2107
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Klasična manufaktura Julij Singer
Dunaj I, Wiesingerstr. 8
Ceniki z zdravniškim poukom gratis in fr. Zaprti, 30 vinarjev v znakah. 143

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **Ria balsam** ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, običajsov. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. **Potenje nog, rok, pazduhe** naglo odpravi Ita-prašek. Cena 1 1/2 krone, 3 škatljice 3 1/2 krone.
Komeny, — Košice (Kassa) I Postfach 12/824, Ogrsko. 1930

MILO za pranje

zajamčeno 28 % maščobe, temno-rjavo, v zabojih á 50 kg dobavlja najceneje tvrdka 2220

A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Prodajalci koles in mehaniki!

zahtevajte moj en gros cenik za leto 1916 o kolesih, pnevmatikah in drugih kolesnih potrebščinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in stvarnih strojev ter izvozna trgovina.
A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/III oddelek I. 778

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih pism na ogled.
Bujne, lepe prsi dobite ob rabi med. 2133
dr. **fl. Rixa** kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3-30, velika pušica, zadostna za uspeh K 8-80. Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. **A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Lankiergasse 6 R.**
Zaloga v Ljubljani: drogeriji Kano in „Adrija“.

:: **Najnovejša izbera** ::
umetniških in drugih
razglednic
pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin
NARODNA KNJIGARNA
Ljubljana Prešernova ulica številka 7.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
Koroška ul. p. a. občinstva, da se nabija sjepon 132
cvetlični salon
samo pod Jrančo številka 2.
polog Covijsarkega mesta.
Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopov, vencev, travov itd
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Hiša

se pod ugodnimi pogoji prodaja v Režni dolini št. 227, oca. IV.

Kupim večje množine črnih jagod malin.
(borevnio) in 2128

Ponudbe na naslov: **Lekarna PICCOLI, Ljubljana.**

M. Schubert

preje Bilina & Kasch, Ljubljana, Zidovska ul. 5.
priporoča veliko zalogo tkanin in glase-rokavice, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija. Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe, graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij
Ljubljana, Solenburgova ulica 1. Ceniki franko.

KI-20 KI-20
 Sablona s 16 monogrami, primerna za namizne prto, serviete, žepne robce in vseh vrst perilo se dobiva pri
TONI JAGER
Ljubljana, Zidovska ulica številka 5.

Teodor Korn (poprej Henrik Korn)
pokrivalet streh in klepar, vpeljalet strelovodov, ter instalater vodo vodov Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljajem z asbest-cementnim škrljajem (Eternit) patent Natschak z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Nišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.
Vojaške in uradniške uniforme: po meri v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Drva za kurjavo

dobro klana in suha se prodajajo pri **ALOJZ ZORMANU,** Stari trg številka 32. Ljubljana. 2106

Poljedelec

za veleposelstvo se sprejme, biti mora točen, pošten in marljiv, njegova žena pa bi nadzirala in delala pri poljedelskih delih za plačo. Dobi stanovanje, drva, deputatni prispevek, kos vrta in 50 K mesečne mezde. Nastop lahko takoj. Ponudbe na graščina **Krupa, p. Gradac, Kranjsko.**

Popravila in preobleke :: točno in ceno. ::
 Najcenejšo
dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

— Kneza Auersperga radioakt. termalne žoplice —
Toplice na Kranjskem
Sezija: 1. maja — 1. oktobra.
Termalni basini, termalne separate kopelji, lužne kopelji. **Indikacija:** Revma protin, nevralgija, (Ischias), ekssudacija, posledice ranitve in zlomljenih kosti.
Prospekte daje gratis ravnateljstvo.

Jadranska banka.
Na podlagi sklepa občenega zbora z dne 29. junija 1916 izplačuje se kupon št. 10 s **K 20.—**
od 1. julija 1916 naprej pri vseh blagajnah zavoda. 2139

V naročbo priporočamo prvi slovenski leposlovni mesečnik LJUBLJANSKI ZVON
kateri izhaja že 34. leto.
„Ljubljanski zvon“ šteje med svojimi sotrudniki naše najboljše pripovednike, pesnike in kritike;
„Ljubljanski zvon“ poroča nopristransko o vseh važnejših slovenskih in slovenskih književnih novostih;
„Ljubljanski zvon“ si je tekom svojega 33 letnega izhajanja pridobil v našem slovstvu odlično mesto.
Naroča se:
Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.
Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrletno K 2.30.

Učenca

za trgovino z mešanim blagom sprejme takoj 2046

F. Skušek, Metlika.

Korespondentinja

se sprejme za biro v Stabici, Ervaško. Korektna korespondenca v slovenskem in nemškem jeziku, prednost z znanjem hrvatskega jezika. Pismene ponudbe s prepisi sp. čeval, sliko in zahtevki plače na E. V. Feller. Jurjevska 31. A, Zagreb. 2134

Učenko

s primerno šolsko izobrazbo z lepim vedenjem, pošteno, modro in pridno se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovino z mešanim blagom na Notranjskem. 2128

Karel Linhart

urar
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na nihalo s polnim bitjem, stenskih in kuhinjskih ur, budilk. Nikljaste vojne ure, ure v zapostavljenih z radijevim kazalnikom ali brez njega, zaloga srebrnih in nikljastih ur „Omega“ po najnižjih cenah. 131
Popravila se izvršujejo najbolje.

Neobnega povabila cen radi obilo naloga.
 Brstivo, večine kakovosti, takoj za uporabo, brušene & K 3. 4. 5. 6.
 Brstivni aparati, S. Gillette, v elegantnem nikljestem etaju s 6 rezervnimi klinami K 6.— in K 8.00; v finih kasetah z ogledalom, čopičem itd. s 6 klinami K 7-50 in 12 K.— Najboljše in specialne garancije hitro tucat K 3-60.
 In Solinger stroji za strižanje las z dvema česaloma K 7-50. Pošilja po povzetju. Vojno poštno pošiljavo proti vposlatvi zneska v naprej z dodatno 1 K za porto.
 Specialna trgovina za solinske jeklene predmete
A. WEISSBERG, Dunaj II., Untere Donaustrasse, 23/III., oddelek IV.

Katalogi in zaznamki en gros za prodajalce grata. Slovenska korespondenca. Zastopniki se iščejo.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.
 Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice so ceno podpietujete!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo. 123
 Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

Največja zaloga avtomobilnih in najmanjših otroških vozičkov in novadno do najmanjših žimo.
M. Pakič v Ljubljani.
 Kazenica avtomobilov se pošilja s povzetjem.

Moderna dekliška šola in penzionat Dunaj III., Hintzerstrasse 3.
 I. Šola za kuhanje in gospodinjstvo.
 II. Obrtno-delavska šola.
 III. Šola za nadaljnjo izobrazbo. (Fortbildungsschule.)
 IV. Trgovska šola.
 Prospekti zastoj. 2045

Stubičke Toplice zdravijo revmatizem, protin, ischias, živčne in ženske bolezni. 1646
biser hrvaških zdravilišč Termalne in barske kopeli, masaža. :: Najradioaktivnejši vreli hrvaške. Vsa oskrba od 8 krom dnevno. Prospekti daje upraviteljstvo zdravilišča.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč in posestev
VALENTIN ACCETTO 1767
 zapriseženi sodni izvedenec
 Ljubljana, Trnovski pristan 14.
 Na prodaj imam v sredini mesta več dobro obrestujočih se hiš
 Natančno se izve na gorenji naslov.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek
 ter 124
apretura sukna
 Ljubljana, Anton Boc Glinco, Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.
 se priporoča. Najnižje cene.
 Postrežba vestna in točna.

Franc Furlan naslednik Faschingove vóve
ključavničarstvo
 in **zaloga štedilnikov** se nahaja: 125
Ambrožev trg šte. 9.

AVG. AGNOLA
 v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
 Velika zaloga
 steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov i. t. d.
 Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ivan Jax & sin v Ljubljani, Dunajska cesta 15
 priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles. Šivalni stroji za rodbino in obrt.
 Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
 Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

HOTEL ILIRIJA
 Ljubljana, Keledvorska ulica 22.
 Ob vsaki uri točna postrežba tudi s pivom.
Kavarna in prenočišče.
Ivan Mikec, podjetnik.
 2115

Ustanovljeno 1848.
Parno barvarstvo ter kemično čiščenje in snaženje oblek.
Apertura sukna.
JOS. REICH
 Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
 Sprejemališče Selenburgova ulica št. 3.
 Postrežba točna. Solidne cene.

Brez konkurence!
F. L. Popper čevlji
 za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri
JULIJI STOR, Ljubljana Prešernova ulica št. 5.
 Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
 Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126
Največja zaloga pohištva
 za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet žimnati modroci, otroški vozički itd.
 Najsolidnejše blago.

Svoje častite odjemalce
 vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.
 Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.
Fran Sevcik puškar in trgovec z orožjem v Ljubljani.
 134

NAJBOLJŠE PERILO lastni izdelek.
C. J. HAMANN Mestni trg 8.
 Ljubljana

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA 206
Prešernova ulica šte. 3.
Največja slovenska hranilnica!
 Koncem leta 1915 je imela vlog K 48,500.000—
 Rezervnega zaklada „ 1,330.000—
 Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po
4 1/4 %
 brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.
 Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. Peseja na zemljišča in posestva na Kranjskem proti 5% izven Kranjske pa proti 5 1/2% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 2/4% odplačevanju na dolg.

Stanje donarnih vlog je značilo **K 102.116.219.39.**
koncem meseca majaGlavnica **K 40.000.000.—**

Češka industrijalna banka

podružnica v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 9.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vloge na knjižico in na tekoči račun.

Kredite za sprevizačne nakupe in financiranje vojaških dobav.

Gostilna

na Spodnjem Koroškem, z velikimi poslopji in 108 oral zemljišča v ravnini in pri državni cesti, se proda z vso premoženino po ugodni ceni in pogoji — Vpraša se na **J. Božič**, pošta Grafenstein. 1992

Gospodična trgovka bi prevzela trgovino

mešanega blaga z večjim prometom blizu železnice. — Detailirane ponudbe pod „Trgovska hiša 2124“ na upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Krasne umetniške in vojne razglednice

na drobne in debele

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic na Kranjskem.

625

Selenburgova ulica 1
nasproti kaznine.

Sv. Petra cesta 26.

Za trgovce priznane največja in najcenejša izbira!

Prostovoljna javna

dražba pohištva

itd. se vrši v soboto dne 8. julija t. l. na Emonski cesti št. 8. II. nadstropje. Kupci se vabijo.

Mesarski učenec

boljših staršev, močan fant, želi pri kakem boljšem mesarskem mojstru v mestu vstopiti. 2055

Naslov pove upravn. »Slov. Narod«

Prosim, oglejte si predležne oblike nog in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. veščaka. 61 Poskusite pri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Pri gradnji tovarne v Tesliću (Bosna) se sprejme

20 do 25 dobrih zidarjev

proti plači 80 do 100 vinarjev na uro, dela 10 do 11 ur dnevno. — Zidarji preko 40 let idejo lahko na nabor, oni mlajši, ki so tudi potrjeni v vojaščino, so tu oproščeni vojaštva za dobo dela. Delo bo trajalo do božiča. — Pismene ponudbe na:

Stavbno podjetje 2079

Adam Tili, Teslić, Bosna.

KOKS

1952

prvovrsten, gornjelezijskega izvora dobavlja

F. & A. UHER

Ljubljana, Selenburgova ulica 4.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovije KOSTUME Najnovjša

BLUZE : Plašče, jope : KRILA
Zalno — domače obleke
Perilo, čepice, športne klobuke in steznike.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higijenične perile in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Priznano najboljšo

PFAFF brzošivalne stroje

v navadnih in najfinnejših opremah z 10letno pisarno garancijo

kakor tudi najbolj priljubljena

Puch vozna kolesa

priporočna trdka

IGN. VOK,

Specijalna trgovina šivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov itd. Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.

Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

G. F. Jurásek

uglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev.

2073 Ugodna zamena in 10letno jamstvo.

Specialni zavod za uglaševanje ter popravila vseh glasbil.

Uglaševalec v „Glasbeni matiči“ ter v vseh slovenskih zavodih.

POZORI

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, vencji s trakovi in napisji se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi: Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.